

PLA D'ÚS PÚBLIC DEL PARATGE NATURAL MUNICIPAL BEC DE L'ÀGUILA

NOVEMBRE 2024

Equip redactor:

Novembre 2024

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	5
2. OBJECTIUS	8
3. DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ DE PARTIDA.....	10
3.1 MARC NORMATIU	10
3.2 MARC TERRITORIAL.....	13
3.2.1. Situació geogràfica, delimitació i superfície del Paratge Natural Municipal	13
3.2.2 Accessos.....	16
3.2.3 Àmbit del Pla d'Ús Públic.....	16
3.3 DETERMINACIÓ DELS RECURSOS DISPONIBLES.....	16
3.3.1 Valors naturals	17
3.3.2 Factors abiòtics.....	17
3.3.3 Factors biòtics.....	26
3.3.4 Valors culturals	40
3.3.5 Infraestructures i serveis	41
4. CARACTERIZACIÓ DELS VISITANTS.....	43
4.1 METODOLOGIA SEGUIDA PER A CARACTERITZAR L'ÚS PÚBLIC DE L'ESPAI	43
4.2. AFLUÈNCIA DE VISITANTS	44
4.3 CARACTERIZACIÓ I ANÀLISI DE LES PERSONES USUÀRIES I COLECTIUS IMPLICATS: INTERACCIONS AMB L'ÚS PÚBLIC.....	45
5. ESTUDI DE LA INCIDÈNCIA DE L'ÚS PÚBLIC SOBRE ELS VALORS QUE MOTIVAREN LA DECLARACIÓ DEL PARATGE NATURAL MUNICIPAL	48
6. PLANIFICACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC: PROGRAMES I ACCIONS	49

6.1 INTRODUCCIÓ: ESTRUCTURA DE LA PLANIFICACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC.....	49
6.2 PROGRAMES D'ÚS PÚBLIC	50
7. ORDENANÇA D'ÚS PÚBLIC DEL PARATGE NATURAL MUNICIPAL	57

1. INTRODUCCIÓ

El present document constitueix el Pla d'Ús Públic del Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila, en el terme municipal de Mutxamel (Alacant). Aquest espai natural protegit es declara mitjançant el Decret 101/2022, de 29 de juliol, del Consell.

El Paratge Natural Municipal (PNM) Bec de l'Àguila constitueix un espai amb múltiples valors i atractius, tant des del punt de vista natural, representat per una variada fauna que habita en cadascun dels ecosistemes, com pel seu indubtable atractiu paisatgístic. A més, des del prisma cultural, social i geològic, destaquen les formacions geològiques i les antigues mines d'ocre presents en el Barranc dels Cocons, així com la seua connexió amb la zona ZEPA del Riu Monnegre.

L'Ajuntament de Mutxamel, atesos els valors enumerats, va considerar necessari establir mesures per a garantir la protecció del paratge, en raó de la conservació i millora de la fauna i flora, així com de les singularitats geològiques, paisatgístiques, socials i religiós-culturals. A fi de reduir i, si és el cas, eliminar les diverses amenaces com són el risc d'erosió i pèrdues de sòl fèrtil, l'impacte negatiu derivat de l'ús públic i recreatiu, l'explotació incontrolada dels recursos o l'impacte derivat de la introducció d'espècies vegetals exòtiques invasores.

Seguint l'article 2 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, s'observa que la finalitat d'aquesta Llei és la protecció, conservació, restauració, millora i ús sostenible dels espais naturals del territori valencià. Per al compliment d'aquesta finalitat, l'administració de la Generalitat Valenciana i les entitats locals acomodarà la seua actuació a l'ús social dels espais naturals, des del punt de vista de l'estudi, l'ensenyament i el gaudi ordenat de la naturalesa.

Per la seua banda, el planejament municipal recull expressament la voluntat de protegir, fomentar i conservar la qualitat paisatgística de les unitats del paisatge i preservar la imatge de Bec de l'Àguila com a una fita natural en la regió. Amb aquestes premisses, el Pla Especial del Paratge Natural Municipal constitueix, per tant, el marc que regula el règim de l'espai natural protegit, els usos i activitats i l'ús públic d'aquest.

L'Article 37 de la Secció Setena del Decret 101/2022, que regula el Règim General de l'Ús Públic del Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila, estableix les normes que garanteixen un ús compatible amb la conservació dels valors naturals, culturals i paisatgístics del paratge. Aquest article se centra en assegurar que l'ús recreatiu i educatiu de l'àrea protegida es desenvolupe de

manera que no comprometa la integritat dels ecosistemes ni els recursos culturals presents en l'entorn.

Activitats permeses i restriccions:

1. Activitats d'ús públic: El paratge es destina al gaudi ordenat i controlat dels qui ho visiten, fomentant activitats de caràcter naturalístic i cultural, com el senderisme, l'educació ambiental i l'excursionisme. No obstant això, aquestes activitats han de dur-se a terme exclusivament en els itineraris senyalitzats prèviament per les autoritats competents. Això busca minimitzar l'impacte en els hàbitats naturals i evitar la dispersió descontrolada de visitants en àrees sensibles del paratge.
2. Zones habilitades: El decret permet la realització d'activitats recreatives i culturals en les àrees específicament habilitades per a tal ús dins del paratge. Aquestes àrees estaran senyalitzades i adaptades per a rebre concentracions de persones en esdeveniments de caràcter cultural o educatiu, sempre que aquestes no suposen un risc per a la conservació dels valors naturals o paisatgístics de l'enclavament.
3. Equipaments de baix impacte: Se contempla la instal·lació d'equipaments d'ús públic de caràcter "tou" o de baix impacte, amb la fi de millorar l'experiència de les persones que ho visiten sense alterar significativament el entorn natural. Estos equipaments inclouen senyalitzacions dels itineraris, panells interpretatius que expliquen els valors ambientals i culturals del paratge, barreres per a dirigir el flux de qui ho visiten i evitar la dispersió, així com petits miradors. La instal·lació d'estos elements haurà de seguir un disseny rústic i adequat per a integrar-se físicament en el paisatge natural.
4. Prohibició d'instal·lacions recreatives massives: A fi de protegir la integritat del paratge, l'article prohibeix la instal·lació de grans infraestructures recreatives que no estiguen relacionades amb l'ús didàctic o naturalístic de l'espai. Això exclou, per exemple, parcs d'oci o instal·lacions esportives de caràcter massiu. Únicament es permeten aquelles infraestructures que afavorisquen l'ensenyament i l'aprenentatge dels valors naturals del lloc, com a àrees de descans integrades en la naturalesa, miradors o punts d'informació.

5. Compatibilitat amb la conservació: Totes les activitats i els equipaments que s'implanten en el Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila hauran de respectar l'equilibri entre l'ús públic i la conservació de l'entorn. Això implica que, en tot moment, les activitats hauran d'avaluar-se en funció del seu impacte ambiental i limitar-se en cas que es pose en risc la preservació de la flora, fauna, formacions geològiques i altres elements naturals o culturals que justifiquen la protecció d'aquest paratge.
6. Ordenances locals: Per a assegurar la correcta gestió de l'ús públic, l'article 37 estableix que l'Ajuntament de Mutxamel haurà d'incloure en les seues ordenances municipals normes específiques per a l'ordenació i gestió de les activitats recreatives i de gaudi en el paratge. Aquestes ordenances hauran d'establir els períodes i llocs adequats per al desenvolupament d'activitats com el senderisme, el cicloturisme i altres activitats recreatives, sempre d'acord amb la protecció dels valors ambientals del lloc.

L'Article 37 del Decret 101/2022 marca un clar enfocament cap a la conservació, el gaudi responsable i l'educació ambiental en el Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila. Estableix un marc d'actuació que busca equilibrar l'ús recreatiu de l'espai natural amb la necessitat de protegir la seua biodiversitat, paisatges i recursos culturals. Així, es garanteix que tant aquelles persones que ho visiten com els qui estiguen a càrrec de la gestió del paratge actuen de manera respectuosa i conscient, assegurant la sostenibilitat de l'entorn per a les generacions futures.

Per part seua, el Decret 15/2016, de 19 de febrer, del Consell, de regulació dels paratges naturals municipals de la Comunitat Valenciana, en el seu article 7, contempla l'habilitació a l'ajuntament per a dictar una ordenança de gestió del paratge natural municipal, en la qual s'establirà la seua ordenació detallada i règim de gestió, en el marc de la normativa bàsica de protecció continguda en el decret de declaració.

L'apartat 4 de l'article 8 d'aquest Decret indica que l'ordenança de gestió dels paratges naturals municipals tindrà com a continguts mínims els següents:

- a) La zonificació de l'espai natural en funció de la tipologia dels hàbitats que el conformen i el seu estat de conservació i els usos existents o previstos en l'espai natural protegit.

- b) La previsió d'actuacions de conservació i manteniment dels hàbitats i espècies existents en el paratge natural municipal.
- c) Les normes d'ordenació dels usos tradicionals existents en l'espai natural.
- d) Les normes d'ordenació de l'ús públic i actuacions a desenvolupar per al correcte exercici d'aquest.
- e) La previsió de les necessitats d'infraestructures relacionades amb la gestió del paratge natural.
- f) La previsió dels recursos necessaris per al desenvolupament de les tasques de vigilància del paratge natural.
- g) El règim de les activitats educatives i científiques a desenvolupar en l'àmbit del paratge natural.

Seguint l'apartat 5 del precepte anterior, s'observa que una vegada aprovada pel Ple de l'ajuntament promotor l'ordenança de gestió del paratge natural municipal, es remetrà a la Conselleria competent en matèria de medi ambient, la qual verificarà que s'ajusta al que es disposa en la normativa bàsica de protecció continguda en el decret de declaració. En cas contrari, cursarà l'oportú requeriment a l'ajuntament promotor, iniciant-se el procediment de control

2. OBJETIUS

L'ús públic és el conjunt de programes, serveis, activitats i equipaments que, independentment de qui els gestione, han de ser proveïts per l'Administració de l'espai protegit amb la finalitat d'acostar als qui ho visiten als valors naturals i culturals d'aquest, d'una forma ordenada, segura i que garantisca la conservació, la comprensió i l'estima de tals valors a través de la informació, l'educació i la interpretació del patrimoni (Pla d'Acció per als Espais Naturals Protegits de l'Estat Espanyol. Manual sobre conceptes d'ús públic en els espais naturals protegits. EUROPARC-España, 2005).

El Reial decret 416/2014, de 6 de juny, pel qual s'aprova el Pla sectorial de turisme de naturalesa i biodiversitat 2014-2020, entén per turisme de naturalesa aquell que té com a principals motivacions la realització d'activitats recreatives, d'esplai, interpretació, coneixement o esportives en el medi natural. Amb això, s'estableix com a meta posar en valor la biodiversitat

d'Espanya per a impulsar el turisme de naturalesa com a activitat econòmica generadora d'ocupació, assegurant sempre la correcta conservació dels valors naturals del territori.

Així mateix, en l'àmbit autonòmic el reglament aprovat mitjançant el Decret 8/2008, del 25 de gener, del Consell, pel qual es regula la circulació de vehicles pels terrenys forestals de la Comunitat Valenciana estableix, en el seu article 10, que la Conselleria competent en matèria de medi ambient, en col·laboració amb les diverses Federacions esportives d'automobilisme, motociclisme i ciclisme, associacions de persones propietàries forestals, de conservació de la naturalesa, de defensa de la caça i dels Ajuntaments corresponents, així com d'altres persones o entitats que es considere convenient, elaborarà un catàleg d'itineraris pels quals podran ser autoritzades les activitats esportives i les excursions organitzades. En col·laboració amb els Ajuntaments s'elaborarà una xarxa de rutes i itineraris encaminats a fomentar l'ús de la bicicleta de muntanya en determinades àrees amb especial interès turístic, històric o paisatgístic, que serviran, així mateix, per a regular el flux d'aquesta activitat recreativa.

Davant d'aquesta situació, el principal objectiu del Pla d'Ús Públic és la selecció d'estratègies i la planificació, disseny i ubicació dels equipaments i infraestructures dirigides a facilitar i regular la visita, l'esbarjo, la interpretació i l'educació ambiental, afavorint, en general, el contacte amb la naturalesa a través d'una relació positiva. En aquest sentit, les directrius bàsiques són:

- Ordenar i regular les activitats recreatives, turístiques i educatives, particularment aquelles que faciliten les visites i el coneixement dels espais naturals protegits.
- Promoure, a través de l'ús públic, el coneixement i difusió dels valors naturals i socials de l'espai natural protegit, actuant com a instrument per a la recuperació de l'equilibri entre l'activitat humana i la naturalesa com a concepte de qualitat de vida.

Alguns dels objectius específics són els següents:

- Garantir la conservació i l'ordenació del patrimoni natural preservant les zones més sensibles de les afeccions.
- Compatibilitzar l'ús recreatiu i d'oci amb la conservació dels valors ambientals del territori.
- Determinar els problemes clau en els processos o activitats existents.
- Identificar els recursos materials i humans necessaris per a la consecució dels objectius.
- Promoure la difusió dels valors del paratge a través de la informació, l'educació i la interpretació ambiental
- Establir línies d'acció que servisquen de base per a concretar les actuacions a realitzar en el paratge.

El Pla d'Ús Públic del Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila contempla, entre altres, els següents aspectes:

- Determinació de les limitacions del mitjà per a les activitats d'ús públic.
- Inventari de recursos i equipaments per al desenvolupament de les activitats.
- Anàlisi dels serveis i activitats que es duen a terme en l'actualitat.
- Diagnòstic de la situació actual en relació amb l'ús públic.
- Elaboració de les directrius d'ordenació de l'ús públic.
- Elaboració d'una normativa d'ús públic que establisca limitacions a activitats que potencialment poden resultar especialment impactants.

3. DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ DE PARTIDA

3.1 MARC NORMATIU

Aquest epígraf contempla una recopilació de la principal normativa sectorial d'aplicació en l'àmbit de la Unió Europea, de l'estat espanyol i del territori valencià, destacant les disposicions estretament vinculades amb la regulació d'espais naturals protegits i el seu ús públic.

EUROPA

- Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i fauna silvestres.
- Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre del 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres, -modificada pel Reglamente (UE) (2019/1010 del Parlamento Europeo i del Consell, de 5 de juny de 2019-.

ESPANYA

- Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol.
- Llei 3/1995, del 23 de març, de Vies Pecuàries.
- Llei 43/2003, del 21 de novembre, de Montes -modificada per la Llei 10/2006, del 28 d'abril i per la Llei 21/2015, del 20 de juliol-.
- Llei 42/2007, del 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat -modificada per la Llei 33/2015, del 21 de setembre-.

- Reial Decret 416/2014, del 6 de juny, pel qual s'aprova el Pla sectorial de turisme de natura i biodiversitat 2014-2020.
- Llei 38/2015, del 29 de setembre, del sector ferroviari.

COMUNITAT VALENCIANA

- Llei 2/1989, del 3 de març, de la Generalitat Valenciana, d'Impacte Ambiental.
- Decret 162/1990, del 15 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual s'aprova el Reglament per a l'execució de la Llei 2/1989, del 3 de març, d'Impacte Ambiental.
- Llei 3/1993, del 9 de desembre, Forestal de la Comunitat Valenciana.
- Ordre del 30 de març de 1994, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es regulen les mesures generals per a la prevenció d'incendis forestals.
- Decret 233/1994, del 8 de novembre, del Govern Valencià, pel qual es regulen les acampades i l'ús d'instal·lacions recreatives en les serres de la Comunitat Valenciana.
- Llei 11/1994, del 27 de desembre, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana.
- Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de espacios naturales protegidos de la Comunidad Valenciana.
- Decret 98/1995, del 16 de maig, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el reglamento de la Llei 3/1993, del 9 de desembre, Forestal de la Comunitat Valenciana.
- Llei 4/1998, del 11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià -modificada por la Llei 9/2017, del 7 d'abril-.
- Ordre del 20 de març de 2000, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es desenvolupa el Decret 233/1994, del 8 de novembre, del Govern Valencià, pel qual es regulen les acampades i l'ús d'instal·lacions recreatives en les serres de la Comunitat Valenciana.
- Decret 179/2004, del 24 de setembre, del Consell de la Generalitat, de regulació del senderisme i esports de muntanya de forma compatible amb la conservació del medi natural.
- Llei 13/2004, del 27 de desembre, de Caça de la Comunitat Valenciana.
- Resolució del 29 de juliol de 2005, de la Conselleria de Territori i Habitatge, per la qual es declaren els terrenys forestals de la Comunitat Valenciana zona d'alt risc d'incendi.
- Decret 32/2006, de 10 de març, del Consell de la Generalitat, pel qual es modifica el Decret 162/1990, de 15 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual

s'aprova el Reglament per a l'execució de la Llei 2/1989, de 3 de març, d'Impacte Ambiental.

- Decret 8/2008, de 25 de gener, del Consell, pel qual es regula la circulació de vehicles pels terrenys forestals de la Comunitat Valenciana.
- Decret 213/2009, de 20 de novembre, pel qual s'aproven mesures per al control d'espècies vegetals exòtiques invasores en la Comunitat Valenciana.
- Decret 70/2009, de 22 de maig, del Consell, pel qual es crea i regula el Catàleg Valencià d'Espècies de Flora Amenaçades i es regulen mesures addicionals de conservació.
- Decret 58/2013, de 3 de maig, pel qual s'aprova el Pla d'Acció Territorial Forestal de la Comunitat Valenciana.
- Llei 5/2013, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat.
- Llei 10/2015, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat.
- Decret 15/2016, de 19 de febrer, del Consell, de regulació dels paratges naturals municipals de la Comunitat Valenciana.
- Decret legislatiu 1/2021, de 18 de juny, del Consell d'aprovació del text refós de la Llei d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge.
- Ordre 2/2022, de 16 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, per la qual s'actualitzen els llistats valencians d'espècies protegides de flora i fauna.

MUTXAMEL

- Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU)
- Ordenança municipal reguladora de neteja viària, salut pública i residus sòlids urbans.
- Ordenança reguladora del servei de recollida i tractament de residus domèstics i comercials de Mutxamel.
- Ordenança municipal de parcs, jardins i zones verdes.
- Reglament d'organització i funcionament de la comissió d'avaluació ambiental estratègica de plans i programes de l'Ajuntament de Mutxamel.
- RESOLUCIÓN de l'11 de desembre del 2018, de la Direcció General de Medi Natural i de Avaluació Ambiental, per la qual s'ordena la publicació dels informes ambientals i territorials estratègics corresponents als expedients 22/18-EAE Mutxamel y 26/18-EAE Alicante.

- DECRET 12/2023, de 10 de febrer, del Consell, pel qual es declaren com a zones especials de conservació (ZEC) els llocs d'importància comunitària (LIC) Laguna de Salines, Saler i Cabecicos de Villena, Maigmo i Serres de la Foia de Castalla, Arenal de Petrer, Sierra de Salines i s'aprova la norma de gestió de tals ZEC i de les zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) Sierra de Salines, Maigmo i Serres de la Foia de Castalla, Riu Montnegre i Cabeçó d'Or i la Grana.

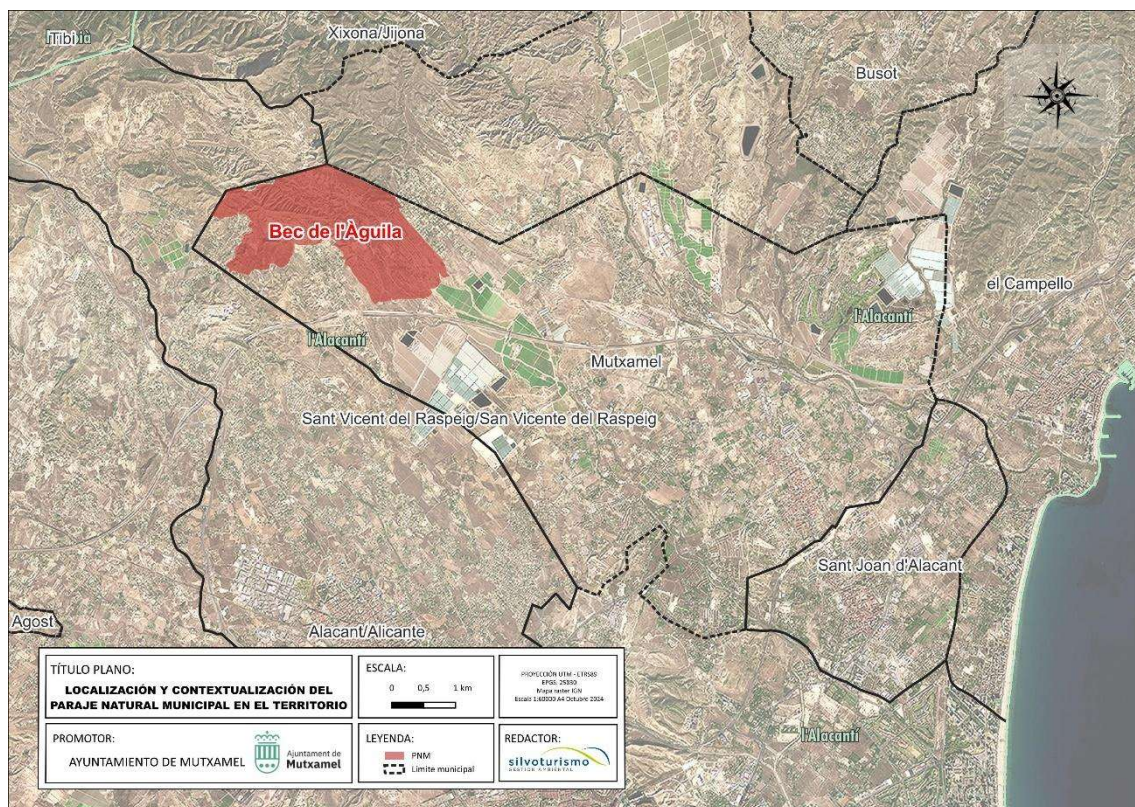
3.2 MARC TERRITORIAL

3.2.1. Situació geogràfica, delimitació i superfície del Paratge Natural Municipal

El PNM Bec de l'Àguila se situa en el terme municipal de Mutxamel, a la comarca de l'Alacantí, confrontant amb els municipis de Sant Vicent del Raspeig i Alacant. El terme municipal de Mutxamel té una superfície aproximada de 4.872 hectàrees (48,72 km²) i una altitud mitjana al voltant de 80 metres sobre el nivell de la mar. Mutxamel limita al nord amb Xixona, a l'oest amb Sant Vicent del Raspeig, a l'est amb el municipi d'Alacant i al sud amb El Campello. La seua població censada en 2023, segons dades de l'INE, ascendeix a 27.078 habitants. El municipi es troba en una zona de transició entre el litoral mediterrani i l'interior, amb un relleu que inclou xicotetes elevacions com Bec de l'Àguila (330 m), que dona nom al paratge.

L'entorn natural de Mutxamel es caracteritza per la presència de muntanyes i pujols seus, emmarcat en una zona semiàrida amb un clima mediterrani típic. La Serra del Bec de l'Àguila és un espai d'alt valor paisatgístic, ecològic i cultural, que actua com una barrera natural entre les àrees més urbanitzades i les més rurals del municipi. La zona d'estudi comprén part del terme municipal de Mutxamel, Bec de l'Àguila, Barranc dels Cocons i Tossal Redó, que al seu torn formen part de la zona ZEPA del Riu Monnegre, en concret les 436.84 ha de superfície pertanyents a Mutxamel, la qual cosa suposa un 9.08% de la superfície total del terme municipal.

Cal destacar la situació privilegiada de Mutxamel, que es troba a tan sols 13 km de la ciutat d'Alacant, la qual cosa ho converteix en una localitat ben connectada amb la capital de la província. Està estratègicament situat al costat d'importantes vies de comunicació, com l'Autopista del Mediterrani (AP-7) i la carretera nacional N-332, facilitant l'accés tant a l'interior de la província com al litoral. A més, Mutxamel es troba a menys de 20 minuts amb cotxe de l'aeroport d'Alacant-Elx, la qual cosa afavoreix el turisme i el transport de mercaderies, i està també prop del port d'Alacant.

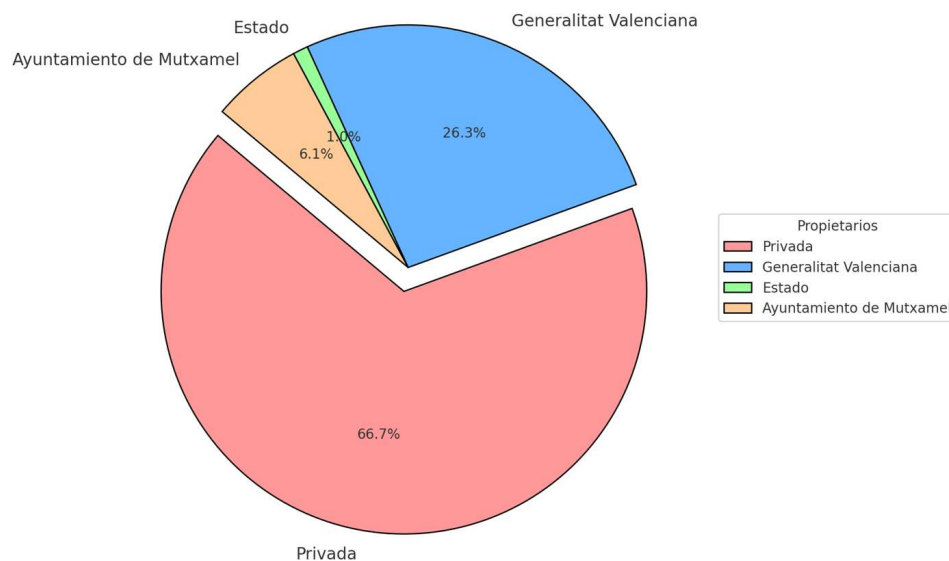

L'economia de Mutxamel ha estat històricament vinculada a l'agricultura, especialment al cultiu d'hortalisses i cítrics, encara que en els últims anys ha vist un desenvolupament urbanístic i comercial significatiu. El municipi ha experimentat un creixement de polígons industrials i noves àrees residencials, la qual cosa està diversificant la seua base econòmica, anteriorment més dependent de l'agricultura, cap a sectors com la logística, el comerç i els serveis.

Quant al Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila, aquest espai natural protegit abasta una superfície d'aproximadament 214 hectàrees (2,14 km²). La seua delimitació inclou la unitat geomorfològica que forma Bec de l'Àguila i els seus voltants. Aquest paratge pren el seu nom del pujol més prominent de la zona, Bec de l'Àguila (330 m), un element orogràfic que destaca en el paisatge i que és representatiu de l'entorn natural de Mutxamel.

El paratge alberga un important valor paisatgístic i ecològic, representant un pulmó verd per a la zona. La seua situació i característiques ho fan atractiu per les persones visitants de la localitat, que gaudeixen d'activitats a l'aire lliure com el senderisme i l'observació de la naturalesa. A més, la seua conservació és vital per a protegir la biodiversitat local, que inclou espècies vegetals típiques del matoll mediterrani i diverses espècies de fauna adaptades al clima semiàrid de la regió.

La majoria dels terrenys que formen part del PNM, se situen en muntanya d'utilitat pública, i són de propietat privada, sumant un total de 282,51 ha en 96 parcel·les, de les 425,45 ha que abasta el PNM (150 parcel·les en total). L'Ajuntament de Mutxamel posseeix 24,27 ha distribuïdes en 27 parcel·les, la qual cosa representa aproximadament el 6% de la superfície total. La distribució de la propietat dels terrenys del PNM es presenta en el gràfic següent, la relació detallada de les parcel·les cadastrals es troba en l'Annex núm. 1.

Gràfica 1. Relació de parcel·les enclavades en el PNM. Dades referides a la superfície que ocupen

Els límits del Paratge Natural Municipal, en base als punts cardinals, estan delimitats per:

- **Nord:** El límit nord segueix el camí de las Lomas, descendint cap al sud-est per la divisòria entre els termes municipals de Mutxamel i Alacant, fins a arribar el barranc dels Colmenares, pel qual ascendeix en direcció oest per a connectar amb el límit del Sòl No Urbanitzable d'Especial Protecció.
- **Sud:** Coincideix amb el límit de l'anomenat Sòl No Urbanitzable d'Especial Protecció, llevat d'aquelles àrees per a les quals no es disposa de l'autorització expressa dels seus propietaris, fins a assolir la zona forestal ubicada en la partida del Barranc dels Almarraixos. Des d'aquest punt, el límit ascendeix cap al nord seguint la divisòria entre el sòl forestal i agrícola, connectant novament amb el camí de las Lomas, sempre supeditat al consentiment de les persones propietàries.

3.2.2 Accessos

En el Paratge Natural existeix únicament una carretera asfaltada que permet l'accés directe, mentre que la resta de l'àrea està connectat mitjançant camins i vies forestals. L'entrada principal es troba al Carrer Vall de l'Alba, coincidint amb l'inici de la sendera homologada Barranc dels Cocons - Mines de l'Ocre.

El primer accés és a través de la Carretera de Montnegre (CV-819), prenent el Carrer Baladre i continuant per la CV-819 fins a Via Pista, seguint per la Partida Sector XXIX Zona 7. En arribar a la rotonda, s'ha de prendre l'eixida cap al Carrer la Vall de la Ballestera i girar al Carrer Vall de l'Alba. El segon accés inicia en l'Avinguda Carlos Soler, continuant per la N-340 i prenent en la rotonda l'eixida cap a Carrer Pi del Molí, després per Via Pista i Partida Sector XXIX Zona 7. En la rotonda, es pren l'eixida cap a Carrer la Vall de la Ballestera i finalment es gira al Carrer Vall de l'Alba. El tercer accés comença al Carrer de Xixona en direcció a l'Aeròdrom, seguint per la CV-819 fins a Via Pista i continuant per la Partida Sector XXIX Zona 7. En arribar a la rotonda, es pren l'eixida cap a Carrer la Vall de la Ballestera i es gira al Carrer Vall de l'Alba.

3.2.3 Àmbit del Pla d'Ús Públic

L'objecte principal del present Pla d'Ús Públic és regular i ordenar l'ús públic en el Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila. Aquest àmbit territorial correspon a la Muntanya d'Utilitat Pública "Bec de l'Àguila" (CUPAL04, AL1048).

La fi que en l'espai es complisquen i mantinguen funcions de conservació i millora dels valors naturals i culturals, la posada en valor i ús sostenible d'aquests valors, contribució al desenvolupament sostenible del municipi econòmic, social i culturalment, i establir un ús públic del paratge compatible amb la conservació de la biodiversitat i resta de valors socioculturals amb els quals compta l'espai, per la qual cosa el seu àmbit d'actuació queda definit pels límits de l'espai natural protegit.

3.3 DETERMINACIÓ DELS RECURSOS DISPONIBLES

En aquesta fase del Pla d'Ús Públic es realitza una identificació i inventariat dels recursos disponibles per a l'ús públic amb els quals compta l'emplaçament. Es fa una necessària distinció entre els valors naturals i culturals de l'espai natural (recursos intrínsecs) i entre la infraestructura i/o serveis destinats a l'ús públic, vinculats o vinculables a l'espai natural protegit.

3.3.1 Valors naturals

S'identifiquen i descriuen succintament els elements més representatius i rellevants en el medi natural de l'enclavament, per a una millor descripció i posterior interpretació es relacionen classificats com a factors abiòtics i biòtics, components elementals de qualsevol ecosistema.

3.3.2 Factors abiòtics

Aquests paràmetres conformen el medi físic o abiòtic i són el resultat de la interacció d'una gran varietat de factors com a temperatura, radiació solar, pH, humitat i nutrients del sòl, etc. Els quals condicionen i defineixen els elements biòtics o éssers vius que poblaran l'ecosistema.

Geologia i geomorfologia

Les característiques geològiques de la zona d'estudi s'han obtingut del Mapa Geològic d'Espanya a escala 1.50.000 (fulla 871), elaborat per l'Institut Geològic i Miner d'Espanya (IGME). L'àrea es localitza en el context geològic de la zona externa de les Serralades Bètiques, en l'anomenada “zona Bètica”, situada a la regió sud-est d'aquest sistema muntanyenc.

La zona forma part de la unitat geològica coneguda com a prebètic d'Alacant, caracteritzada per la predominança de roques sedimentàries d'origen tant continental com costaner que daten del període Triàsic. Aquestes formacions inclouen fòssils marins, que van ser sediments costaners i marins poc profunds depositats en la vora de l'antiga Placa Ibèrica. Durant l'orogènia alpina, la Placa Ibèrica va col·lidir amb les plaques Euroasiàtica i Africana, acumulant els sediments de totes dues vores continentals. Aquest procés tectònic de col·lisió i compressió va donar lloc a la formació de la serralada Bètica i el Rif en el nord d'Àfrica. Al llarg de milions d'anys, els processos d'erosió han esculpit les serres que actualment conformen el paratge, contribuint a la variada morfologia del terreny.

En l'actualitat, les conques internes de les Bètiques presenten una activitat neotectònica significativa, la qual cosa es manifesta en l'ocurrència de moviments sísmics en diferents punts de la regió. Aquesta activitat tectònica contínua implica una dinàmica activa que pot influir en la morfologia del terreny i en els processos d'erosió actuals.

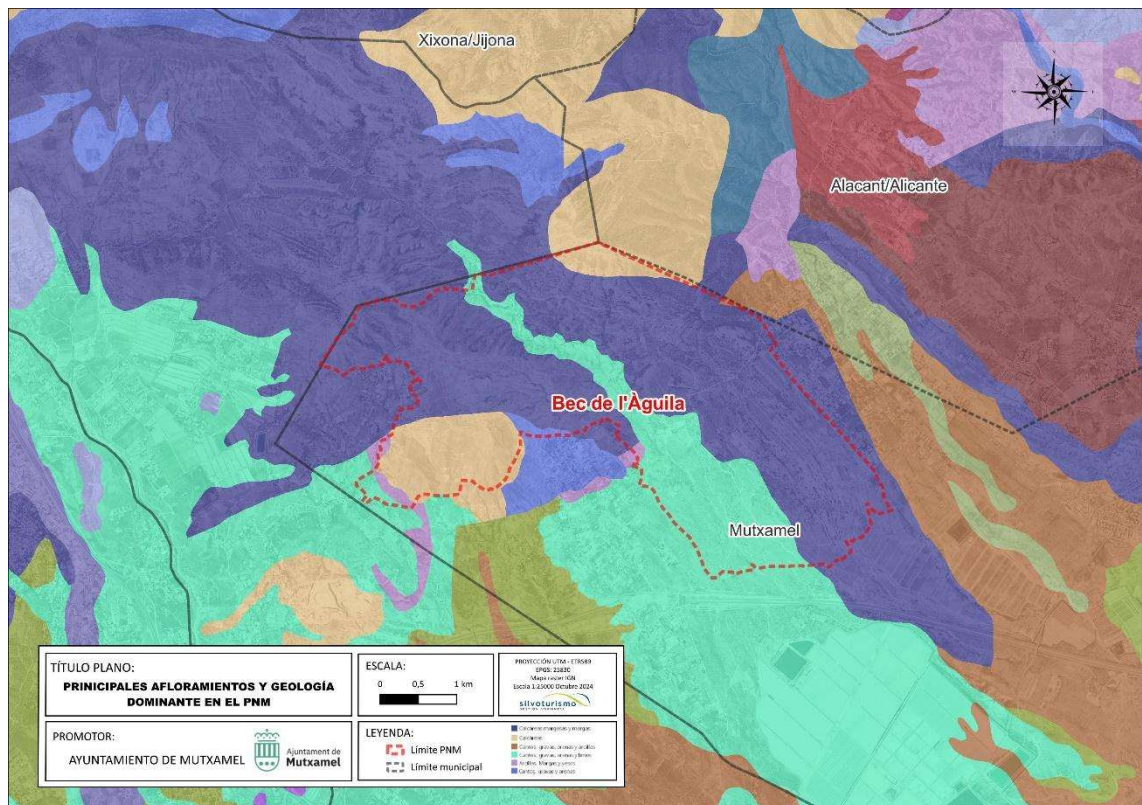
Gran part de la regió, especialment el Barranc dels Cocons, està composta per fàcies sedimentàries que presenten una alternança de capes rocoses més resistents, com la calcària, i altres de menor cohesió, com les margues i argiles. Aquestes seqüències de roques, conegudes com Flysch, ofereixen una estructura peculiar on es poden observar estrats alternats de margues

i calcàries amb deformacions que creen estructures allargades en les roques a causa de processos tectònics i sedimentaris.

El Barranc dels Cocons és també notable per les antigues explotacions mineres d'ocre. L'“Ocre” és una mescla de minerals d'òxids i hidròxids de ferro combinats amb argiles, que varia en color segons la seua composició. La varietat vermellova, que és una forma terrosa de hematites (Fe_2O_3), contrasta amb l'ocre groc o limonita ($\text{FeO}\cdot\text{OH}$, $n\text{H}_2\text{O}$), un mineral terrós i aparentment amorf amb un to groguenc, compost per hidròxids de ferro com goetita i lepidocrocita. Aquests minerals es troben en les fractures de les roques, creant una xarxa irregular de dics mineralitzats, formats quan l'aigua rica en ferro travessava aquestes fissures i deposita lentament els minerals.

Una altra característica distintiva en el fons del barranc són les formacions de “els cocons”, unes cavitats arrodonides en la roca calcària generades per la dissolució de la calcària, que actuen com a xicotetes conques naturals d'emmagatzematge d'aigua. A més, es troben els lapiaces, solcs o xicotetes depressions separats per parets de roca que creguen un relleu irregular en la superfície de la calcària.

La muntanya de Bec de l'Àguila i els seus voltants inclouen una combinació de calcàries, margocalcàries, margues blavoses, arenoses i margues aboudinades, formant una estructura geològica complexa. Aquesta diversitat de materials geològics, juntament amb la variabilitat del relleu, crea un entorn ideal per a una gran diversitat de flora i fauna, la qual cosa fa que aquesta regió siga rica en biodiversitat i posseeisca un valor ecològic significatiu.

Fotografia 1. Fòssil marí trobat en el
Barranc dels Cocons

Fotografia 2. Cocons

L'àrea d'estudi presenta un sistema morfoclimàtic de naturalesa semiàrida, definit pel clima mediterrani sec i caracteritzat per una vegetació escassa i adaptada a l'aridesa, composta principalment d'estepa i arbustos baixos i dispersos, la qual cosa deixa àmplies superfícies de sòl

exposades. Els materials de la zona es descomponen i erosionen amb facilitat, afavorint processos d'erosió que modelen el terreny i afecten l'estabilitat de la coberta vegetal.

El paisatge es defineix per un modelatge fluvial típic de zones semiàrides, la qual cosa genera un entorn ric en rambles i barrancs. Aquests canals i solcs d'erosió, que es formen principalment durant les pluges torrencials pròpies del clima mediterrani, permeten la ràpida escorrentia de l'aigua, modelant el terreny i formant llits temporals i profunds. Aquestes àrees no sols donen una identitat paisatgística única a la regió, sinó que també serveixen com a refugis naturals per a diverses espècies de flora i fauna, oferint microhàbitats menys exposats a l'acció humana a causa de l'abrupta topografia.

Quant a l'altitud, el terç nord-oest del municipi alberga les majors elevacions del terme municipal, destacant punts com el Tossal Redó, que aconsegueix una altitud de 428,8 metres, i Bec de l'Àguila, el punt més alt amb 478,4 metres. Al nord, l'alineació de la Serreta del Boter i el Portell de la Moleta presenta cotes que oscil·len entre els 150 i 220 metres. Aquestes formacions muntanyenques actuen com a barreres naturals, influenciant les condicions microclimàtiques de la regió i afavorint l'existència de diferents ecosistemes en funció de l'altitud i orientació dels vessants.

En termes de biodiversitat, la combinació de barrancs, rambles i formacions muntanyenques permet la coexistència de comunitats vegetals adaptades a la sequera i de fauna que troba refugi i aliment en aquests espais de difícil accés, la qual cosa resulta en un paisatge ecològicament divers i valuós per a la conservació.

Edafologia

Segons el Sistema Espanyol d'Informació de Sòls, que empra la classificació USDA (Soil Taxonomy) de 1999, els sòls presents en la zona d'estudi pertanyen a l'ordre Aridisol, específicament al subordre Orthid, i es distribueixen en els Grups Calciorthid i Camborthid. Els Aridisols abasten aproximadament el 12.2% de les terres emergides i el 14% dels sòls a nivell global, la qual cosa els converteix en un dels tipus de sòl més extensos del planeta. Aquests sòls són comuns en zones àrides i semiàrides, on les condicions climàtiques són seques i les precipitacions escasses, la qual cosa limita la disponibilitat d'aigua per a la vegetació i el desenvolupament d'ecosistemes densos.

Una de les característiques distintives dels Aridisols és el seu règim d'humitat àrid o tòrrid, que provoca que aquests sòls romanguen secs la major part de l'any. L'escassa vegetació es deu en gran manera a l'acumulació de sals solubles en la superfície, que genera un ambient hostil per a

la majoria de les plantes, permetent la presència principalment d'espècies halòfites (tolerants a la salinitat). A causa d'aquestes condicions, els Aridisoles experimenten una meteorització baixa i una mínima lixiviació, és a dir, hi ha poca dissolució i arrossegament de minerals i nutrients per l'aigua, la qual cosa influeix en la seua fertilitat.

Des d'un punt de vista mediambiental, aquests sòls alberguen ecosistemes especialitzats amb una flora i fauna endèmica que ha evolucionat per a adaptar-se a aquestes condicions extremes. A la regió, es poden trobar espècies vegetals característiques com *Vella lucentina*, *Sideritis leucantha*, *Thymus moroderi* i *Teucrium carolipau*, que contribueixen a la biodiversitat local i compleixen funcions ecològiques importants, com la protecció del sòl enfront de l'erosió i el suport a uns certs pol·linitzadors específics. L'adaptació d'aquestes espècies és un exemple de resiliència en entorns àrids, on cada component de l'ecosistema està interconnectat i depèn de factors ambientals únics dels Aridisoles. A més, la presència d'aquesta vegetació endèmica és crucial per a la conservació d'aquests ecosistemes fràgils, que enfronten amenaces com la desertificació i la pressió d'activitats humanes.

Climatologia

La caracterització climàtica del PNM reflecteix un clima mediterrani xèric-continental, marcat per hiverns suaus i estius calorosos amb escasses precipitacions. La combinació d'aquestes temperatures elevades durant l'estiu i la baixa pluviositat provoca una alta taxa d'evapotranspiració, la qual cosa genera un dèficit hídric estival pronunciat, típic d'aquesta mena de clima, i condiona el caràcter àrid i semiàrid de l'entorn natural de Mutxamel.

Aquest dèficit hídric és una característica definidora dels climes mediterranis i es pot interpretar fàcilment en un diagrama umbrotèrmic, on s'observa el període en el qual les temperatures superen al doble de les precipitacions, indicant així una època de sequera. En el cas de Mutxamel, les precipitacions anuals són escasses, situant-se entorn dels 300 mm anuals o menys, la qual cosa influeix significativament en el tipus de vegetació i ecosistemes que es desenvolupen en la zona. Aquest nivell de precipitacions està en el llindar mínim necessari perquè pugui prosperar el bosc mediterrani, la qual cosa implica que les formacions vegetals estan condicionades per aquest estrès hídric.

Segons les dades recopilades per l'AEMET per al període 1981-2010, en l'estació meteorològica més propera, que és la de l'Aeroport d'Alacant-Elx (ubicada a uns 12 kilòmetres del paratge), la temperatura mitjana anual és de 18,2°C, amb una mitjana de les temperatures màximes de 23,2°C i una mitjana de les mínimes de 13,3°C. Estes condicions climàtiques reforcen el caràcter

semiàrid de l'entorn, influint en la dinàmica dels ecosistemes del Paratge Natural Bec de l'Àguila, on només les espècies vegetals adaptades a este tipus de clima coneixen prosperar.

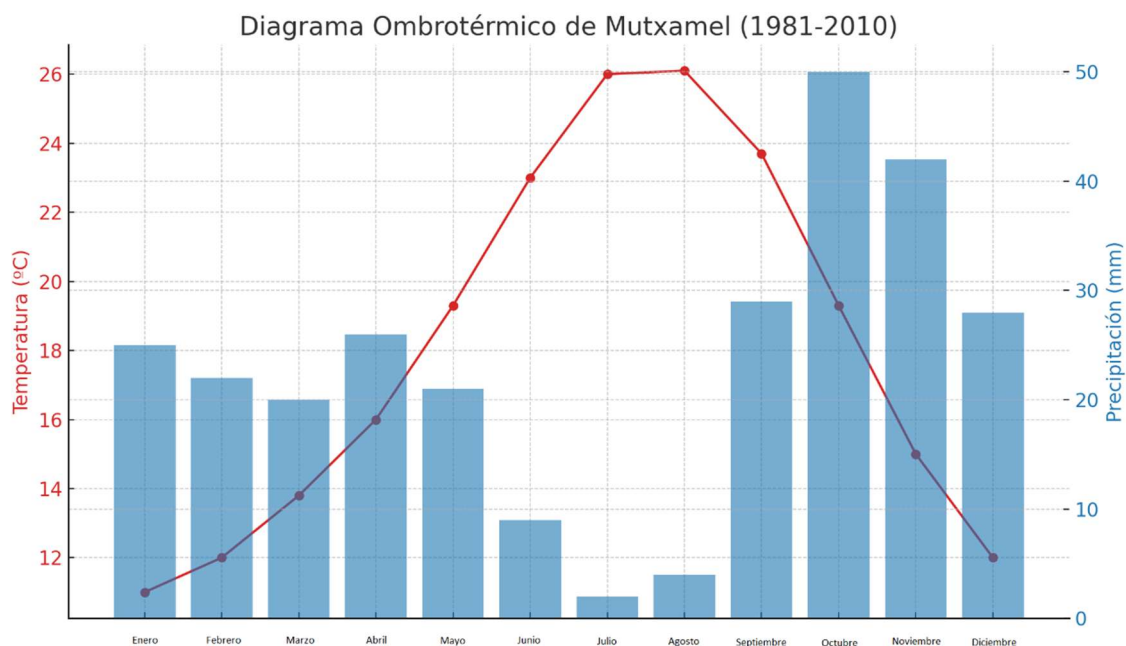
Quant a la dinàmica tèrmica anual en el PNM i la regió de Mutxamel, s'observa una moderada variació estacional de la temperatura mitjana mensual. Això significa que no existeix un hivern meteorològic marcat, ja que les temperatures són relativament elevades durant tot l'any. Aquest patró es deu a la gran insolació que caracteritza la zona, així com a la baixa nuvolositat, pròpia del clima àrid del sud de la Comunitat Valenciana.

Durant l'estiu, les temperatures mitjanes solen ser elevades, rondant els 23 °C, i les màximes es registren típicament entre juliol i setembre, amb dies de calor intensa. D'altra banda, a l'hivern, la major estabilitat atmosfèrica, juntament amb la influència marítima, manté les temperatures moderades, amb mitjanes que es situen al voltant dels 13 °C, evitant el fred intens que caracteritza altres regions més interiors. Aquest clima temperat durant l'hivern és una característica distintiva de la zona litoral d'Alacant, incloent-hi Mutxamel.

Aquest comportament tèrmic, amb variacions suaus entre les estacions, fa que l'entorn del paratge mantinga una temperatura relativament confortable durant la major part de l'any, la qual cosa també influeix en la vegetació i els ecosistemes de l'àrea.

Quant a la pluviometria en el PNM i a Mutxamel, les precipitacions anuals rarament superen els 350 mm. En el període analitzat, s'observa una tendència cap a un règim mig anual d'aproximadament 277 l/m²/any, la qual cosa limita les possibilitats de desenvolupament per a unes certes espècies vegetals, seleccionant únicament aquelles que estan més ben adaptades als hàbitats àrids i semiàrids. A més, la distribució de les precipitacions és molt irregular al llarg de l'any, concentrant-se principalment en els mesos de primavera i tardor. Les pluges tardorenques estan sovint associades a episodis de depressions aïllades en nivells alts (DANA), més conegudes com a gota freda, que poden produir precipitacions intenses en curts períodes de temps.

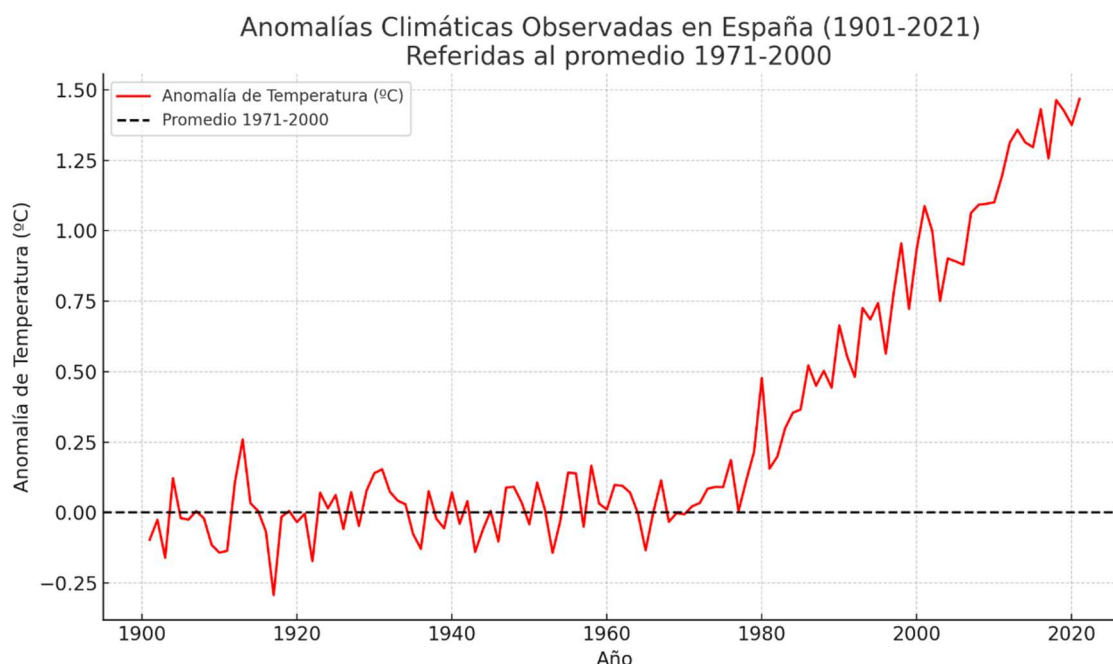
En el context del canvi climàtic, el sud-est peninsular, inclosa la província d'Alacant, és una de les zones més vulnerables. Els impactes del canvi climàtic són especialment significatius en àrees com el sud d'Alacant, Múrcia i Almeria, on ja s'estan experimentant efectes devastadors sobre els boscos mediterranis que es trobaven en el límit pluviomètric de la seua distribució. Aquests efectes inclouen la mortalitat d'arbratge forestal i una deterioració en el seu estat de conservació, la qual cosa subratlla la necessitat urgent d'adaptar les estratègies de conservació.

Gràfic 1. Diagrama Ombrotèrmic de Mutxamel 1981 i 2010. Elaboració pròpia

L'augment de la temperatura observat en els últims 120 anys en la península ibèrica, que en molts casos ha superat 1 °C, pot tindre conseqüències greus per als ecosistemes naturals, inclosos aquells presents en el Paratge Natural Bec de l'Àguila. Aquesta variació en la temperatura és suficient per a desencadenar efectes negatius sobre la biodiversitat local, incloent-hi els canvis en els cicles biològics, pèrdua d'espècies i alteració dels habitats.

Per aquests motius, és crucial integrar els possibles escenaris derivats de la crisi climàtica en la gestió i la conversació dels espais naturals protegits, com el Bec de l'Àguila, amb la finalitat de garantir la seua preservació a llarg termini. Aquest enfocament ha de centrar-se en mitigar els impactes de l'escalfament global i promoure la resiliència dels ecosistemes davant els canvis climàtics que ja s'estan acomplint.

Gràfica 2. Anomalies climàtiques observades en Espanya entre 1901 i 2021, referits a les dades mitjanes del període 1971-2000. Elaboració pròpia

Hidrología

El Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila, està emmarcat en la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, que actua com a Organisme de Conca, es tracta d'una regió caracteritzada per l'aridesa extrema del sud-est peninsular. Aquest espai en el seu conjunt queda situat en l'anomenat Sistema d'Explotació Vinalopó- Alacantí corresponent amb la unitat Hidrogeològica nº48-Orxeta.

La Unitat Hidrogeològica núm. 48-Orxeta, s'extén entre les poblacions d'Altea i Alacant i presenta una superfície d'alta permeabilitat de 120 km². L'alimentació procedeix de la infiltració d'aigua de pluja, llits i d'aigües embassades. Les eixides es produeixen de manera natural per diversos brolladors. La Unitat presenta risc de sobreexplotació i té problemes d'intrusió marina.

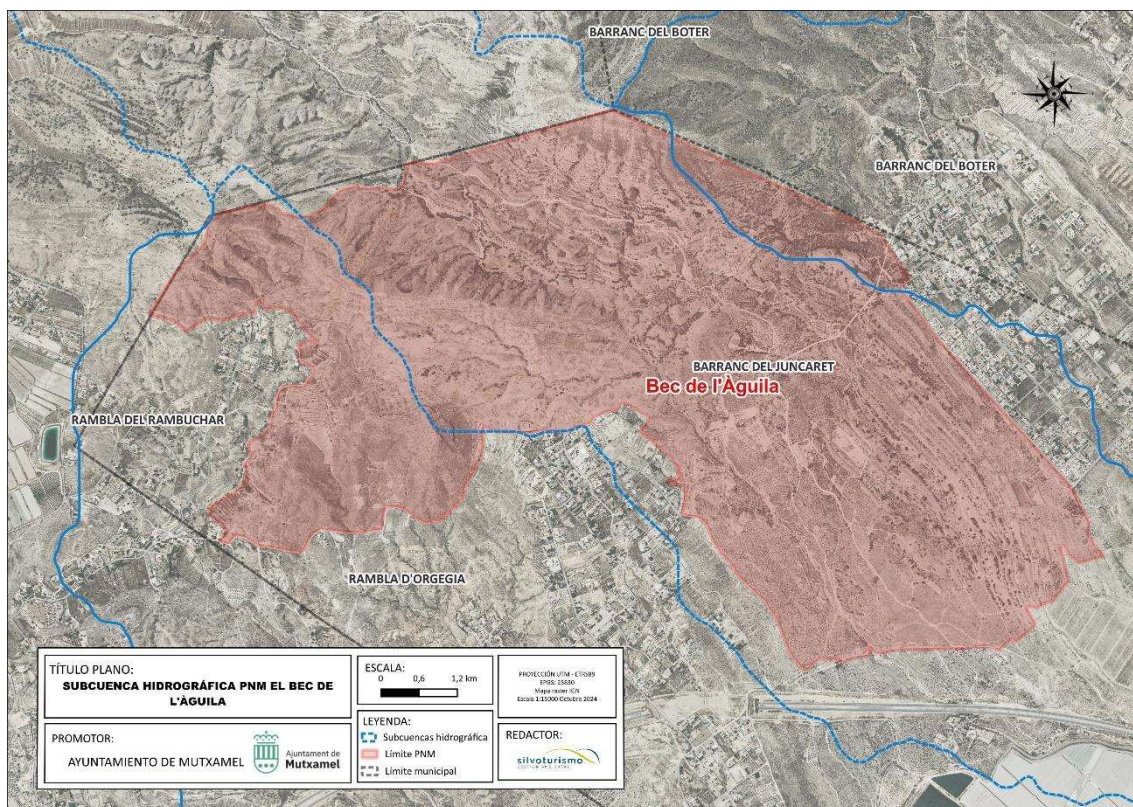
A causa d'aquestes condicions climàtiques, els cursos permanents d'aigua són pràcticament inexistents, la qual cosa explica que la zona present una xarxa de drenatge formada principalment per barrancs i rambles que només condueixen aigua durant episodis de precipitacions intenses. Aquestes estructures funcionen com a canals naturals que evacuen ràpidament l'aigua d'escorrentia durant tempestes, tornant al seu estat sec habitual una vegada que cessen les pluges.

En la zona del paratge, a causa de les precipitacions torrencials puntuals, els barrancs experimenten crescudes extremes que transporten les aigües fins a rambles de major

envergadura o col·lectors finals, com el riu Monnegre i el Barranc de les Ovelles, que desemboquen en la mar. Després d'aquests episodis, els barrancs tornen al seu estat de sequera, característica predominant del clima semiàrid de la regió.

En el PNM, es localitzen diversos barrancs importants que drenen l'àrea cap al sistema major de rambles i barrancs propers. Entre els principals cabdals podem trobar-hi:

- Barranc del Juncaret: Aquest barranc naix a Sant Vicent del Raspeig i travessa Mutxamel, exercint un paper important en el sistema de drenatge natural de la comarca de l'Alacantí. En èpoques de pluja, actua com a llit principal, transportant aigües d'escorrentia i sediments. La seua proximitat al paratge natural fa que tinga un impacte ecològic notable, influint en la vegetació i en l'hàbitat de les espècies locals. A més, la seua gestió ajuda a previndre inundacions en àrees urbanes de Mutxamel.
- Barranc de l'Assut: Situat pròxim al paratge, el Barranc de l'Assut és rellevant per la seua funció en la recol·lecció d'aigües pluvials provinents d'àrees pròximes. Aquest llit contribueix al control d'escorrenties en el paratge i ajuda a la recàrrega d'aqüífers locals, aportant humitat i nutrients a la vegetació de la zona. La seua presència és clau para la regulació de l'aigua en èpoques de pluges intenses, reduint el risc d'erosió.
- Rambla d'Orgègia: Encara que no es troba directament dins del paratge, la Rambla d'Orgègia té una influència significativa a causa de la seua proximitat. És un llit ampli i profund que arreplega aigua de pluges i sediments de diverses àrees de Mutxamel i d'Alacant, contribuint al drenatge i control de cabals. Aquest llit és clau per a la gestió hídrica, sobretot en la protecció davant d'inundacions i en la conservació d'hàbitats en el seu curs.
- Barranc de la Solana: Aquest és un llit més xicotet però important per a la xarxa de drenatge natural de l'àrea de Mutxamel. El Barranc de la Solana transporta aigües pluvials que ajuden a mantindre l'equilibri hídric de l'entorn del paratge, especialment en èpoques de pluges. Contribueix a la dispersió de llavors i nutrients, afavorint la biodiversitat i la regeneració natural de la vegetació autòctona en la seua àrea d'influència.
- Barranc de Cocons: Situat prop del paratge, el Barranc de Cocons té una funció clau en la regulació hídrica de l'entorn. El seu llit arreplega aigües de pluja i sediments que es canalitzen cap a àrees més baixes, influint en l'estabilitat del sòl i en l'ecosistema de l'àrea. En èpoques de pluges, ajuda a previndre inundacions en actuar com un drenatge natural i contribueix a la fertilització del terreny, beneficiant a la flora i fauna pròximes.

Mapa 3. Subconques hidrogràfiques del PNM Bec de l'Àguila. Elaboració pròpia

Malgrat l'aridesa predominant, els barrancs i rambles del Paratge Natural Bec de l'Àguila compleixen una funció ecològica important. A més de servir com a corredors d'evacuació hídrica, proporcionen hàbitats temporals per a la fauna i la flora locals, que depenen d'aquests microambients per a obtenir aigua i refugi. La vegetació mediterrània, com l'espart i el romer, es desenvolupa en aquests llits, on el refugi hídric facilita el seu creixement i supervivència, fins i tot en condicions de sequera prolongada.

3.3.3 Factors biòtics

Una vegada identificats els factors abiòtics, els quals estableixen el marc i determinen els límits d'on se desenvolupen els factors biòtics, es descriuen els elements, associacions i interaccions que conformen els organismes vius presents en la zona de estudi.

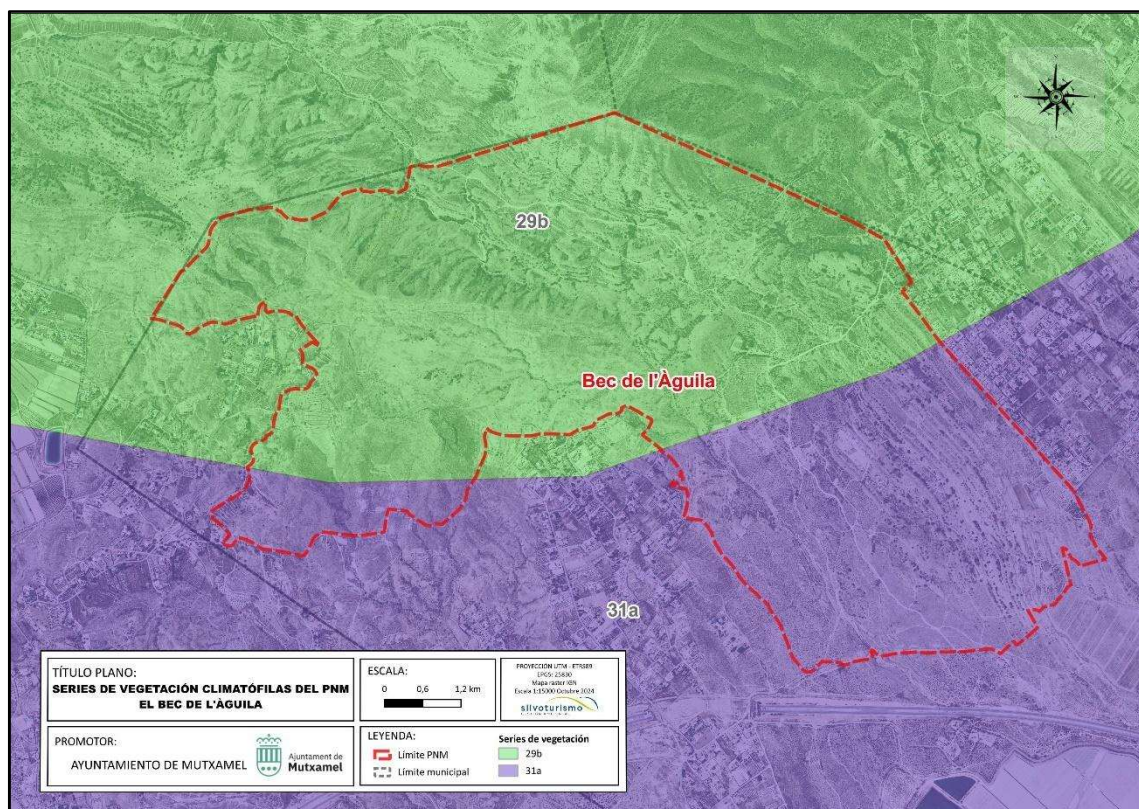
Flora

Per a una descripció adequada i integrada de la vegetació identificada en el paratge, se segueix la metodologia descriptiva de Rivas-Martínez et al. (1987) en el seu mapa de sèries de vegetació. Segons la classificació en unitats bioclimàtiques de Rivas-Martínez et al. (1987), el PNM d'estudi,

La Regió Biogeogràfica Mediterrània conté diversos nivells bioclimàtics que es defineixen en funció de les característiques climàtiques de cada àrea. En el cas del PNM, se situa en el nivell mesomediterrani inferior, encara que amb una influència pròxima del nivell termomediterrani, a causa de la seua posició en una franja de transició entre tots dos nivells. Característiques del pis:

- Temperatura mitjana anual: Oscila entre 13 i 17 °C, amb hiverns suaus i estius càlids, encara que menys extrems que al nivell termomediterrani.
- Precipitacions: Solen ser de major magnitud que en el nivell termomediterrani, entre 350 i 500 mm anuals, encara que segueixen sent baixes i concentrades a la tardor i primavera.

- Vegetació dominante: En el mesomediterrani inferior d'aquest sector, es troben comunitats de matorral i sotabosc, amb espècies com la *Pistacia lentiscus* (llentiscle), *Quercus coccifera* (garric), *Rosmarinus officinalis* (romer), i *Rhamnus lycioides* (espí negre). Aquestes espècies estan adaptades a la sequera estacional i sòls calcàris.
- Adaptacions de flora i fauna: La vegetació inclou espècies esclerófilas, resistents a la sequera, mentre que la fauna està adaptada a períodes d'escassetat d'aigua i temperatures elevades a l'estiu.

Mapa 5. Sèries de vegetació climatòfiles del PNM. Elaboració pròpia

El pis termomediterrani es troba a menys de mig quilòmetre del paratge, la qual cosa implica que les condicions climàtiques del paratge estan influenciades per una transició entre tots dos pisos. Les zones més baixes del paratge, amb major exposició solar i temperatures més altes, tenen condicions més pròpies del pis termomediterrani, amb temperatures mitjanes anuals més altes i menor freqüència de gelades. No obstant això, a causa de la seua ubicació i altitud, el paratge té una preponderància del pis mesomediterrani.

Aquest paratge natural es troba en una franja de transició bioclimàtica, on es combinen característiques de tots dos pisos. Això afavoreix una diversitat d'espècies vegetals adaptades

tant a condicions més fresques i humides (del pis mesomediterráneo) com a ambients més àrids i càlids (del termomediterrani), creant un mosaic de comunitats vegetals influenciades per les variacions locals de temperatura i humitat.

En resum, encara que la influència termomediterrània és present a causa de la proximitat entre tots dos pisos bioclimàtics, el pis mesomediterráneo predomina en el Paratge Natural Bec de l'Àguila, caracteritzant-se per temperatures moderades i una major probabilitat de gelades que en el termomediterrani, si bé encara amb un caràcter àrid típic de la regió.

La vegetació que domina en el PNM es correspon amb la sèrie 29B correspon a la sèrie de vegetació dels coscollars valencians-d'Almeria termomediterranis, l'espècie dominant dels quals és la coscolla (*Quercus coccifera*), una espècie que forma matolls densos i esclerófilos. La seua capacitat d'adaptació a condicions de sequera i sòls pobres la posiciona com l'espècie climàtica d'aquesta sèrie vegetal. A més, són comuns altres espècies que enriqueixen aquesta comunitat, com el llentiscle (*Pistacia lentiscus*), el margalló (*Chamaerops humilis*), i el romer (*Rosmarinus officinalis*). Aquestes plantes també estan adaptades a climes àrids i sòls calcaris o pedregosos, i contribueixen a l'estructura del matoll, afavorint així la biodiversitat en aquest ambient sec.

L'etapa de regressió en el context de les sèries de vegetació mediterrànies es refereix a un procés de degradació en el qual la vegetació original, o climàtica, és reemplaçada per comunitats vegetals més simples i menys diverses a causa de factors de pertorbació o degradació ambiental. Aquests factors poden incloure el pasturatge intensiu, els incendis, les activitats agrícoles o la urbanització, i el procés de regressió pot ser reversible o irreversible depenent de la magnitud i persistència d'aquestes alteracions.

En la sèrie de coscollars valencià-d'Almeria termomediterranis (Sèrie 29b), l'etapa de regressió segueix una seqüència de substitució d'espècies, en la qual diferents comunitats vegetals es desenvolupen en funció del grau de degradació i de la capacitat de regeneració de l'ecosistema. En el seu estat original o climàtic, la vegetació consisteix en comunitats denses dominades per coscolla (*Quercus coccifera*) i llentiscle (*Pistacia lentiscus*), acompanyades d'altres espècies com el margalló (*Chamaerops humilis*) i el romer (*Rosmarinus officinalis*), la qual cosa representa l'estat més estable i madur de l'ecosistema, amb una estructura complexa que afavoreix una alta biodiversitat.

Si la vegetació climàtica pateix pertorbacions, la comunitat de coscolla i llentiscle pot ser reemplaçada gradualment per espècies de matoll més resistents a la pertorbació, com *Genista* spp. i *Rhamnus lycioides*. A mesura que es degrada, el matoll perd densitat i estructura, facilitant l'entrada d'espècies oportunistes adaptades a sòls més exposats i pobres. En etapes de major

degradació, la comunitat es transforma en un matoll esclarissat on espècies espinoses com *Ziziphus lotus* i *Thymus vulgaris* dominen el paisatge. Aquestes espècies són més resistents a la sequera i a les condicions de sòls empobrits, sobrevivint en àrees on el sòl ha perdut la seua capacitat de retenció d'aigua i nutrients. L'etapa final de regressió es caracteritza per l'aparició de pasturatges de gramínies anuals com *Stipa capensis* i *Brachypodium retusum*, que ocupen àrees on el sòl s'ha empobrit considerablement. Aquesta comunitat és menys diversa i sol aparéixer en àrees d'alt impacte, com a terrenys de pasturatge intensiu o zones afectades per incendis repetits, i representa l'estadi més difícil de recuperar a causa de la pèrdua d'estructura i fertilitat del sòl.

La recuperació d'aquestes etapes de regressió cap a l'estat climàtic depèn de diversos factors, com la intensitat de la pertorbació, la capacitat de regeneració del sòl, la disponibilitat d'espècies pioneres i la gestió dels factors que van causar la degradació. En alguns casos, la restauració ecològica és possible mitjançant tècniques de reforestació, control de l'erosió i protecció contra incendis i pasturatge excessiu. L'etapa de regressió, per tant, representa una disminució de la complexitat i funcionalitat ecològica de l'ecosistema, i és un aspecte clau en la gestió d'àrees protegides com el paratge "Bec de l'Àguila" per a evitar la pèrdua de biodiversitat i promoure la recuperació cap a l'estat climàtic.

ETAPAS DE REGRESION Y BIOINDICADORES. SERIES 24c, 24e, 29.
Hc. ENCINARES IBEROATLANTICOS MESOMEDITERRANEOS
Hd. COSCOJARES MESOMEDITERRANEOS

Nombre de la serie	24c. Luso-extremadurensis silicícola de la encina	24e. Bética y marianico-monchiquense calcícola de la encina	29. Murciano-bético-aragonesa de la coscoja
Arbol dominante	<i>Quercus rotundifolia</i>	<i>Quercus rotundifolia</i>	<i>Quercus coccifera</i>
Nobre fitosociológico	<i>Pyro bourgaeanae-Querceto rotundifoliae sigmetum</i>	<i>Paenion coriacea-Querceto rotundifoliae sigmetum</i>	<i>Rhamno lycioidis-Querceto cocciferae sigmetum</i>
I. Bosque	<i>Quercus rotundifolia</i> <i>Pyrus bourgaeana</i> <i>Paenion broteroi</i> <i>Doronicum plantagineum</i>	<i>Quercus rotundifolia</i> <i>Paenion coriacea</i> <i>Paenion broteroi</i> <i>Festuca triflora</i>	
II. Matorral denso	<i>Phillyrea angustifolia</i> <i>Quercus coccifera</i> <i>Cytisus multiflorus</i> <i>Retama sphaerocarpa</i>	<i>Quercus coccifera</i> <i>Rhamnus alaternus</i> <i>Retama sphaerocarpa</i> <i>Genista speciosa</i>	<i>Quercus coccifera</i> <i>Rhamnus lycioides</i> <i>Pinus halepensis</i> <i>Juniperus phoenicea</i>
III. Matorral degradado	<i>Cistus ladanifer</i> <i>Genista hirsuta</i> <i>Lavandula stoechas</i> <i>Halimium viscosum</i>	<i>Echinopartum boissieri</i> <i>Phlomis crinita</i> <i>Thymus baeticus</i> <i>Digitalis obscura</i>	<i>Sideritis cavanillesii</i> <i>Linum suffruticosum</i> <i>Rosmarinus officinalis</i> <i>Helianthemum marifolium</i>
IV. Pastizales	<i>Agrostis castellana</i> <i>Pstirus incurvus</i> <i>Poa bulbosa</i>	<i>Brachypodium phoenicoides</i> <i>Stipa bromoides</i> <i>Asteriscus aquaticus</i>	<i>Stipa tenacissima</i> <i>Lygeum spartum</i> <i>Brachypodium ramosum</i>

Il·lustració 2. Etapes de regressió de la sèrie vegetació (29B) identificada i la àrea d'estudi. Font: Meteosierra.

En menor mesura, dins del l'àmbit d'este Pla de Ús Públic (PUP), també apareix vegetació corresponent a la sèrie 31A, pròpia del pis termomediterrani murcià semiàrid.

En aquesta sèrie, la vegetació climàtica o madura està dominada pel llentiscle (*Pistacia lentiscus*), que forma matolls densos i escleròfils en combinació amb l'arç negre (*Rhamnus lycioides*) i altres espècies xeròfiles, adaptades a la sequera i a sòls pobres en nutrients. El margalló (*Chamaerops humilis*) i el romer (*Rosmarinus officinalis*) també són comuns, contribuint a la diversitat estructural i funcional d'aquests matolls. La sèrie 31A és típica d'àrees de poca altitud i condicions àrides, on el sòl sol ser calcari i pobre en nutrients.

La seua vegetació és resistent a la sequera estacional i a la insolació intensa, la qual cosa és característic de les àrees termomediterrànies. Aquestes comunitats de llentiscles i espinars Múrci-d'Almeria són importants per a la conservació de la biodiversitat i per a la protecció contra l'erosió, ja que el matoll dens de llentiscle i altres espècies ajuda a estabilitzar el sòl i proporciona hàbitat per a una varietat de fauna adaptada a ambients secs.

En el context de la conservació, com en el paratge "Bec de l'Àguila", la sèrie de vegetació 31a representa un ecosistema resilient però vulnerable a les pertorbacions humanes i naturals, com el pasturatge, incendis i l'expansió agrícola. La gestió d'aquesta sèrie de vegetació implica mesures de conservació específiques per a evitar la seua degradació i promoure la recuperació en cas de pertorbacions.

L'etapa de regressió en la sèrie de vegetació 31a (llentiscle i espinars murcià-d'Almeria termomediterranis) descriu el procés de degradació de la vegetació original o climàtica, on les comunitats madures de llentiscle (*Pistacia lentiscus*) i arç negre (*Rhamnus lycioides*) són reemplaçades per espècies més simples i menys diverses a causa de factors de pertorbació com a incendis, pasturatge excessiu, agricultura intensiva o urbanització.

En el seu estat original, aquesta sèrie de vegetació està dominada per un matoll dens compost de llentiscle, arç negre i espècies acompanyants com el margalló (*Chamaerops humilis*) i el romer (*Rosmarinus officinalis*). Aquest ecosistema és estable, resilient i complex, proporcionant refugi i aliment a una diversitat d'espècies. No obstant això, quan es produeix una pertorbació, la comunitat vegetativa passa per diverses etapes de regressió.

En una primera fase de regressió, la vegetació densa de llentiscle i arç negre és reemplaçada per matolls més oberts i menys complexos, dominats per espècies com el romer, el timó (*Thymus vulgaris*) i altres plantes aromàtiques que resisteixen bé l'exposició i els sòls pobres. Aquesta etapa marca una pèrdua d'estructura en la comunitat, ja que el matoll original perd densitat, afectant les espècies d'animals que depenen de la seua cobertura per a refugi.

A mesura que la regressió progressa, l'ecosistema es redueix a un matoll esclarissat, compost principalment per espècies de menor port, com algunes gramínies resistents a la sequera i plantes espinoses que toleren bé les condicions de sòls erosionats i empobrits. Finalment, en l'última fase de regressió, la vegetació es degrada encara més, donant pas a pasturatges dominats per gramínies anuals com *Stipa capensis*, que prosperen en sòls molt deteriorats i pobres en nutrients. Aquest tipus de pasturatge representa l'estadi de regressió més avançat, en el qual el sòl perd estructura i fertilitat, fent molt difícil la recuperació espontània cap a l'estat original de llentiscles i espins.

La possibilitat de revertir la regressió cap a l'estat climàtic depèn de diversos factors, com la reducció de les perturbacions, la restauració de la fertilitat del sòl i la implementació de mesures de conservació, com la limitació del pasturatge i la reintroducció d'espècies natives. L'etapa de regressió en la sèrie de vegetació 31a implica, per tant, una pèrdua de biodiversitat i funcionalitat ecològica que pot afectar a llarg termini la resiliència de l'ecosistema.

ETAPAS DE REGRESION Y BIOINDICADORES. SERIES 31a, 31b, 32a, 32b.
Ic. LENTISCARES Y ESPINARES MURCIANO-ALMERIENSES TERMOMEDITERRANEOS

Nombre de la serie	31a. Murciano-almeriense del lentisco	31b. Alpujarro-gadorense del harto	32a. Murciano-almeriense del cornical	32b. Murciano-almeriense del azufaifo
Arbol o arbusto dominante	<i>Pistacia lentiscus</i>	<i>Maytenus europaeus</i>	<i>Periploca angustifolia</i>	<i>Ziziphus lotus</i>
Nombre fitosociológico	<i>Chamaeropo-Rhamneto lycioidis sigmetum</i>	<i>Rhamno angustifolii-Mayteneto sigmetum</i>	<i>Mayteno-Periploceto sigmetum</i>	<i>Zizipheto loti sigmetum</i>
I. Bosque	—	—	—	—
II. Matorral denso	<i>Rhamnus lycioides</i> <i>Chamaerops humilis</i> <i>Pistacia lentiscus</i> <i>Asparagus albus</i>	<i>Maytenus europaeus</i> <i>Rhamnus angustifolius</i> <i>Aristolochia baetica</i> <i>Asparagus albus</i>	<i>Periploca angustifolia</i> <i>Maytenus europaeus</i> <i>Chamaerops humilis</i> <i>Calicotome intermedia</i>	<i>Ziziphus lotus</i> <i>Withania frutescens</i> <i>Rhamnus lycioides</i> <i>Asparagus albus</i>
III. Matorral degradado	<i>Sideritis leucantha</i> <i>Teucrium carolipau</i> <i>Thymus ciliatus</i> <i>Astragalus hispanicus</i>	<i>Genista umbellata</i> <i>Genista spartioides</i> <i>Odontites purpurea</i> <i>Coridothymus capitatus</i>	<i>Phlomis almeriensis</i> <i>Thymus glandulosus</i> <i>Helianthemum almeriense</i> <i>Launaea arborescens</i>	<i>Euzomodendron bourgaeum</i> <i>Salsola papillosa</i> <i>Limonium insigne</i> <i>Coris hispánica</i>
IV. Pastizales	<i>Stipa tenacissima</i> <i>Helictotrichum murcicum</i> <i>Stipa capensis</i>	<i>Brachypodium ramosum</i> <i>Hyparrhenia pubescens</i> <i>Stipa capensis</i>	<i>Stipa tenacissima</i> <i>Hyparrhenia pubescens</i> <i>Stipa capensis</i>	<i>Lygeum spartum</i> <i>Stipa capensis</i> <i>Isioga spicata</i>

Il·lustració 3. Etapes de regressió de la sèrie de vegetació (31A) identificada a l'àrea d'estudi. Font: Meteosierra

La vegetació és distribueix de manera diferenciada segons la influència climàtica i els característiques del sòl, amb una clara transició entre els pisos bioclimàtics mesomediterràneo i termomediterrani. Aquesta transició és reflecteix en la diversitat de formacions vegetals que varien en funció de la disponibilitat hídrica i els característiques topogràfiques.

En el Barranc dels Cocons es troben algunes zones de pineda, resultat de reforestacions realitzades en 1966 i 1967. Malgrat això, este tipus d'intervencions monoespecífiques s'estan evitant hui dia, ja que solen reduir la biodiversitat. En els vessants assolellats, abunden herbes

aromàtiques i medicinals, especialment el timó (*Thymus vulgaris* Subsp. *Aestivus*), que té un alt grau de protecció.

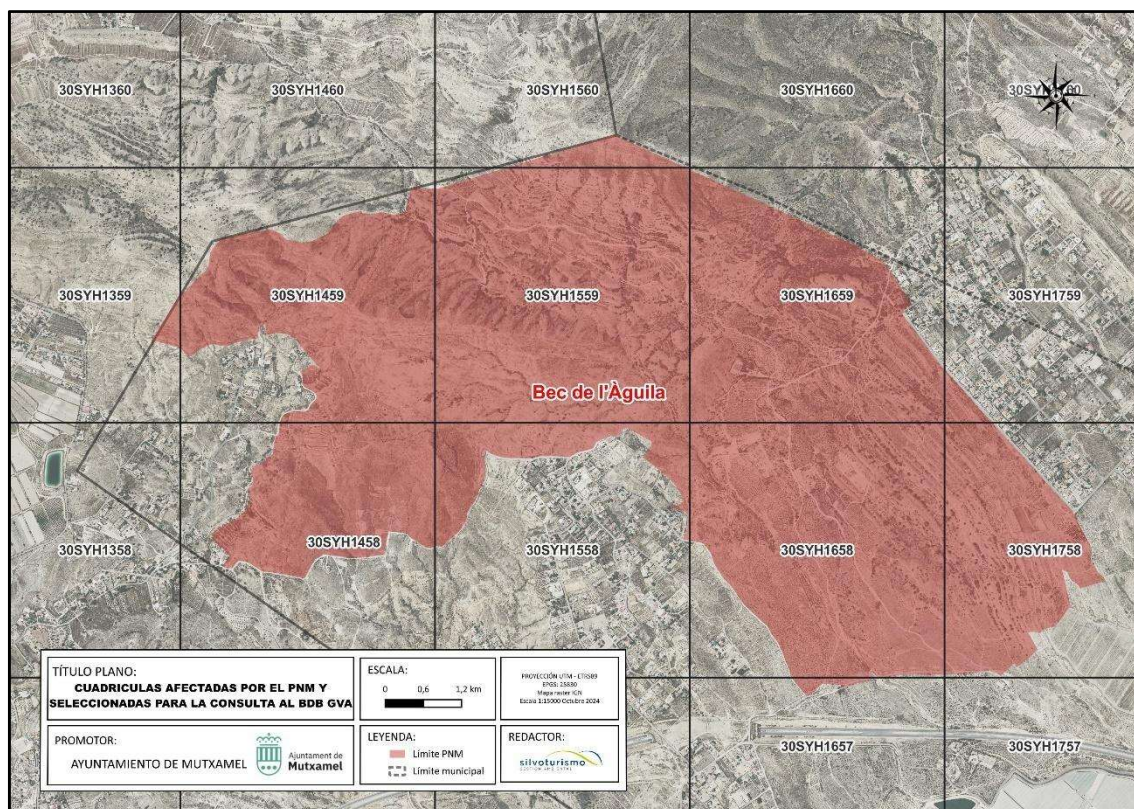
Quant a la vegetació de rambles i barrancs, com és el cas del Barranc dels Cocons, destaca la presència de la comunitat *Rubus ulmifolii-Nerietum Oleandri*, que forma adelfaresen zones amb depòsits de grava i cuds en les parts altes del barranc, exercint un paper clau en la protecció contra l'erosió hídrica.

Moltes d'aquestes plantes tenen usos medicinals, com el timó (*Thymus vulgaris*) i el romer (*Rosmarinus officinalis*), usats per a tractar refredats i altres fins. El ginebre o ginebre de la miera, per exemple, s'usava tradicionalment per a destil·lar els seus fruits i obtenir olis essencials, útils en el tractament de malalties de la pell, com la psoriasi i la sarna.

El margalló (*Chamaerops humilis*) també té valor, ja que els seus fruits, els palmiches, i el cabdell de la planta són comestibles. Així mateix, una altra planta comuna en la zona és la jara blanca (*Cistus albidus*), coneguda pel seu ús en el tractament d'infeccions urinàries.

En resum, la vegetació del Paratge Natural Bec de l'Àguila és una mescla de formacions vegetals mesomediterrànies (29b) i termomediterrànies (31a), amb diferents graus de regressió segons les zones, influenciades per l'aridesa i les condicions climàtiques. La vegetació varia segons l'exposició solar, el pendent i la disponibilitat hídrica, amb espècies adaptades tant a condicions més humides en zones d'ombria com a condicions més seques en àrees de solana. La transició entre tots dos pisos bioclimàtics i les diverses etapes de regressió reflecteixen la història d'alteració del paisatge i la pressió ambiental que ha patit aquesta àrea natural.

Amb l'objectiu de detectar espècies vegetals classificades concorde al Decret 70/2009, de 22 de maig, del Consell, pel qual es crea i regula el Catàleg Valencià d'Espècies de Flora Amenaçades i es regulen mesures addicionals de conservació, actualitzat per l'Ordre 2/2022, del 16 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, per la qual s'actualitzen els llistats Valencians d'espècies protegides de flora i fauna, s'han seleccionat les quadrícules d'1x1 kilòmetres de costat afectades pel Paratge Natural Municipal, per a posteriorment realitzar les consultes pertinents al Banc de Dades de Biodiversitat de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, d'aquesta manera es redueix significativament el nombre d'espècies citades que no tinguen presència efectiva en l'espai natural protegit.

Mapa 6. Cuadrículas afectades pel PNM i seleccionades per a la consulta al BDB GVA.

Las cuadrículas consultadas y los registros devueltos, especificando la especie, nombre en castellano y valenciano, y su estado legal han sido los que siguen:

ESPECIE	NOMBRE CASTELLANO	NOM VALENCIÀ	ESTADO LEGAL
<i>Lavatera triloba</i>	Malva esteparia	Malva trilobada	Catàleg Valencià d'Espècies de Flora Amenaçades, Annex Ib. Vulnerables
<i>Vella luentina</i>	Crucecilla alicantina	Creuadeta d'Alacant	Catàleg Valencià d'Espècies de Flora Amenaçades, Annex II. Protegides no catalogades, Categoria UICN, Vulnerable, Llista roja de Flora Vascular, Vulnerable
<i>Sideritis leucantha</i> ssp. <i>bourgeana</i>	Rabo de gato ceniciento	Rabet de gat blanc	Catàleg Valencià d'Espècies de Flora Amenaçades, Annex III. Espècies Vigilades
<i>Thymus moroderi</i>	Tomillo cantahueso	Cantauesso	Llista roja de Flora Vascular, Vulnerable

Tabla 1. Espècies i estat legal d'espècies de flora del PNM Bec de l'Àguila

Fotografia 3. Timó alacantí (*Thymus moroderi*). Endemisme valencià.

Fotografia 4. Raboigat (*Sideritis leucantha* subsp. *leucantha*). Endemisme valencià.

Dins del paratge trobem una **Microreserva de Flora Bec de l'Àguila**, es tracta d'un espai protegit de 1,114 hectàrees. Aquesta àrea va ser declarada microreserva per l'Ordre de 4 de maig de 1999 de la Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat Valenciana, amb l'objectiu de preservar la seua valuosa biodiversitat vegetal.

Dentro del paraje encontramos una **Microrreserva de Flora Bec de l'Àguila**, se trata de un espacio protegido de 1,114 hectáreas. Esta área fue declarada microrreserva por la Orden de 4 de mayo de 1999 de la Conselleria de Medio Ambiente de la Generalitat Valenciana, con el objetivo de preservar su valiosa biodiversidad vegetal.

La microreserva alberga espècies de flora d'especial interès, destacant-hi:

- *Vella luentina*: Espècie endèmica llur distribució mundial s'extén des de la microrreserva fins al terme municipal de Monfort del Cid, formant una mitja lluna per l'interior de la comarca de l'Alacantí.
- *Sideritis leucantha* subsp. *leucantha*: Endemisme valencià.
- *Thymus moroderi*: Endemisme valencià i de províncies limítrofes.
- *Teucrium carolipau* subsp. *cinereum*: Endemisme ibèric.

La conservació d'aquesta microreserva implica l'adopció de mesures específiques per a evitar la seua deterioració, com la prohibició d'eixir de les sendes o camins existents i

la realització d'aprofitaments fusters. A més, es permeten aclarides o labors silvícoles únicament en casos justificats, com a tasques de naturalització i recuperació dels matolls característics de la zona.

De la mateixa manera, s'han detectat espècies de flora al·lòctona amb caràcter invasor en el Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila, especialment en les zones d'ús públic pròximes als accessos principals. Encara que aquestes espècies estan catalogades específicament en el Reial decret 630/2013, de 2 d'agost, que regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, han d'estar subjectes a les mesures establides en l'article 9 d'aquest reglament.

Aquest article permet a les autoritats competents prendre mesures de control sobre espècies al·lòctones en espais protegits, amb la finalitat d'evitar la seua propagació i els possibles impactes ecològics en les espècies i comunitats autòctones del paratge.

“En cas de constatar-se l'existència d'una amenaça greu produïda per l'aparició d'una espècie exòtica invasora, inclosa o no en el catàleg, i paral·lelament al que s'estableix en l'article 5, s'informarà la xarxa d'alerta establida en l'article 12, i s'aplicaran de manera urgent, per part de les comunitats autònomes i ciutats de Ceuta i Melilla i de l'Administració General de l'Estat en l'àmbit de les seues competències o altres autoritats competents, en coordinació amb el Ministeri per a la Transició Ecològica, les mesures necessàries per al seguiment, control i possible erradicació de la citada espècie, en el marc de l'operatiu establert en la xarxa d'alerta”.

D'altra banda, els tàxons detectats, *Acàcia dealbata*, *Acàcia saligna*, *Atzavara americana*, *Atzavara lurida*, *Arundo donax*, *Austrocylindropuntia cylindrica*, *Cenchrus ciliaris*, *Chloris gayana*, *Cortaderia selloana*, *Cylindropuntia imbricata*, *Hydrocotyle ranunculoides*, *Lantana camara*, *Leucaena leucocephala*, *Lonicera japónica*, *Ludwigia grandiflora*, *Nicotiana glauca*, *Opuntia dillenii*, *Opuntia ficus-indica*, *Opuntia linguiformis*, *Opuntia estudiantina*, *Oxalis pes-caprae*, *Pennisetum setaceum* i *Ricinus communis*.

Lantana camara apareix expressament contemplats en el llistat d'espècies al·lòctones susceptibles de competir amb les espècies silvestres autòctones, alterar la seua puresa genètica o els equilibris ecològics, elaborat i publicat pel Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

En el moment d'elaborar els programes i accions d'ús públic s'han de considerar les possibles afeccions a les comunitats vegetals descrites, evitant degradar els seus hàbitats i dirigint les actuacions a millorar l'estat i la funcionalitat ecològica dels tàxons vegetals descrites.

Fauna

La fauna que apareix en l'espai natural protegit està generalment associada als diferents ecosistemes que constitueixen les formacions vegetals descrites i alguns factors abiòtics. Per això es pot agrupar la fauna segons l'ecosistema que ocupen del següent mode:

Fauna de barrancs i zones humides temporals:

Aquest ecosistema inclou xicotets cossos d'aigua estacionals, principalment en el fons de barrancs com el Barranc dels Cocons. Ací habiten amfibis com la granota comuna (*Rana perezi*) i el gripau comú (*Bufo bufo*). Aquestes espècies aprofiten les tolles estacionals com a punts de reproducció i refugi.

També és possible trobar rèptils com la colobra de cogulla (*Macroprotodon cucullatus*), que aprofita la vegetació i les formacions rocoses en aquests espais.

Fauna d'àrees obertes i timonedes:

Les àrees de matoll i timoneda, caracteritzades per espècies com *Sideritis leucantha*, *Teucrium carolipau*, i *Thymus moroderi*, alberguen una varietat de rèptils com el eslizón ibèric (*Chalcides bedriagai*) i la sargantana cendrosa (*Psammotromus hispanicus*). Aquestes espècies troben en la timoneda un hàbitat idoni, on les plantes baixes proporcionen refugi i zones de termoregulació.

També es troben mamífers xicotets, com el talp mediterrani (*Microtus duodecimcostatus*) i la mostela (*Mustela nivalis*), que habiten entre els arbustos i es beneficien de l'estructura vegetal del matoll.

Fauna de pineda i àrees reforestades:

Les zones de pineda, resultat de reforestacions realitzades en els anys 60, presenten una menor biodiversitat comparada amb altres ecosistemes del paratge. No obstant això, serveixen com a refugi per a algunes aus, així com per a xicotets mamífers com el conill (*Oryctolagus cuniculus*), que contribueix al manteniment de la vegetació baixa mitjançant la seua activitat de forrajero.

Entre les aus comunes en aquestes àrees es troben la perdiu comuna (*Alectoris rufa*) i el sit groc (*Emberiza cirius*), que utilitzen la pineda i els seus voltants per a niar i alimentar-se.

Fauna d'ecosistemes rupícoles i rocosos:

En les zones rocoses i escarpades, com el Tossal Redó i Bec de l'Àguila, on es troben formacions geomorfològiques úniques, es desenvolupen comunitats especialitzades. Aquestes àrees

alberguen aus rapaces com el brúfol (*Bubo bubo*), l'àguila marcenca (*Circaetus gallicus*), i el falcó pelegrí o soliguer (*Falco peregrinus*), que nien en els penya-segats i roques.

Aquest ecosistema també compta amb mamífers depredadors com la rabosa (*Vulpes vulpes*) i la gineta (*Genetta genetta*), que utilitzen les cavitats rocoses i els cingles com a àrees de refugi.

Ecosistema de zones agrícoles i àrees periurbanes:

En els espais més oberts i àrees transformades per l'activitat humana, com les àrees agrícoles o els límits del paratge, es troben aus estepàries de gran valor de conservació, com el sisó comú (*Tetrax tetrax*) i la xurra (*Pterocles orientalis*), que s'alimenten en les zones buidades.

També és comú observar aus com la blanca (*Pica pica*) i l'abellerol europeu (*Merops apiaster*), que aprofiten la disponibilitat d'insectes en els cultius i zones periurbanes.

Espècies d'especial interès:

El pinsà trompeter (*Bucanetes githagineus*), una espècie rara a la Comunitat Valenciana, troba un dels seus pocs nuclis reproductors en aquest paratge. La presència d'aquesta espècie, al costat de rapinyaires com l'àguila-astor cuabarrada (*Aquila fasciata*), afegir valor a la conservació de l'àrea, igual que la diversitat d'hàbitats que són essencials per a mantindre la seua biodiversitat.

En paral·lel i segons les dades consultades al Banc de Dades de Biodiversitat de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica en les mateixes quadrícules 1x1 km que en l'estudi de fauna, les espècies catalogades en el Paratge Natural Municipal i la seua quadrícula de detecció és:

ESPECIE	NOMBRE CASTELLANO	NOM VALENCIÀ	ESTADO LEGAL
<i>Bucanetes githagineus</i>	Camachuelo trompetero	Pinsà trompeter	Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades, Annex I - En perill d'extinció, Categoria UICN, quasi amenaçada, Conveni de Berna, Annex III
<i>Cercotrichas galactotes</i>	Alzacola rojizo	Rossarda	Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, Vulnerable, Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades, Annex I - En perill d'extinció, Categoria UICN, En perill, Conveni de Berna, Annex II
<i>Erinaceus europaeus</i>	Erizo europeo	Eriçó comú	Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades, Annex II – Protegides, Conveni de Berna, Annex III
<i>Malpolon monspessulanus</i>	Culebra bastarda	Serp verda	Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades, Annex II – Protegides, Conveni de Berna, Annex III

<i>Meles meles</i>	Tejón	Teixó	Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades, Annex II – Protegides, Categoria UICN, Preocupació menor, Conveni de Berna, Annex III
<i>Passer domesticus</i>	Gorrión común	Teuladí	Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades, Annex III – Tutelades
<i>Pelophylax perezi</i>	Rana común	Granota verda	Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades, Annex II – Protegides, Conveni de Berna, Annex III, Directiva d'Hàbitats, Annex V
<i>Riparia riparia</i>	Avión zapador	Parpalló	Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades, Annex I – Vulnerable, Conveni de Berna, Annex II, Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial, LESRPE

Hàbitats

Seguint la classificació d'hàbitats de la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, en el PNM, es troben les següents unitats:

- Matolls arborescents de *Juniperus* spp. (Codi 5210): Aquest hàbitat inclou comunitats de ginebres i savines que creixen en zones semiàrides del paratge, adaptades a la baixa disponibilitat hídrica i les altes temperatures. Aquestes espècies aporten estructura al paisatge i refugi per a diverses espècies de fauna.
- Vegetació escleròfila de matolls mediterranis (Codi 5330): Representada principalment per coscolls (*Quercus coccifera*) i llentiscles (*Pistacia lentiscus*), aquesta unitat és predominant en el paratge i alberga una gran diversitat d'espècies de plantes i animals adaptades a les condicions seques i àrides. Aquests matolls són característics d'àrees semiàrides i formen un hàbitat clau en l'equilibri ecològic del paratge.
- Pendents rocosos mediterranis amb vegetació rupícola (Codi 8210): Els tallats i penyes del Bec de l'Àguila ofereixen un hàbitat adequat per a espècies rupícoles i aus rapaces que nidifiquen en les parets verticals i penya-segats. La flora d'aquestes àrees inclou espècies resistentes a les condicions extremes, que ajuden a estabilitzar el sòl en zones de pendent pronunciada.
- Formacions de pi blanc (*Pinus halepensis*) en àrees mediterrànies semiàrides: Encara que **no està llistat directament en la Directiva**, el pi blanc exerceix un paper important en la conservació del sòl i la regulació del microclima en el paratge. Aquestes pinedes de caràcter secundari contribueixen al manteniment de la biodiversitat local i actuen com a refugi per a nombroses espècies de fauna.

Aquests hàbitats del Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila són fonamentals per al manteniment de la biodiversitat de Mutxamel i representen ecosistemes mediterranis adaptats a les condicions climàtiques i edàfiques de la regió. La conservació i gestió d'aquestes unitats és essencial per assegurar l'estabilitat ecològica del paratge i la protecció de les espècies que depenen d'aquests hàbitats.

3.3.4 Valors culturals

El Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila, situat a Mutxamel, no sols destaca per la seua riquesa natural, sinó també pels seus significatius valors culturals:

1. Patrimoni Miner: En el Barranc dels Cocons es troben les antigues Mines d'Ocre, testimoni de l'activitat minera històrica a la regió. Aquestes mines reflecteixen l'explotació de recursos minerals i la seua importància econòmica en èpoques passades.
2. Formacions Geològiques Singulares: El barranc alberga formacions conegudes com "Els Cocons", buits circulars en la roca calcària formades per processos de dissolució. Aquestes estructures no sols posseeixen valor geològic, sinó que també han influït en la cultura local, possiblement en aspectes com la toponímia i les llegendes associades al lloc.
3. Usos Tradicionals del Territori: El paratge ha sigut escenari d'activitats tradicionals com l'agricultura de secà i la ramaderia extensiva. Aquestes pràctiques han modelat el paisatge i han contribuït al desenvolupament d'una cultura agrària amb coneixements i tècniques transmeses de generació en generació.
4. Rutes i Sendes Històriques: L'àrea compta amb camins i senderes que han sigut utilitzats històricament per a la comunicació entre poblacions i el trànsit de mercaderies. Aquests camins són part del patrimoni immaterial i reflecteixen la mobilitat i les relacions socioeconòmiques de la comunitat.
5. Toponímia i Tradicions Orals: Els noms de llocs dins del paratge, com Bec de l'Àguila i Barranc dels Cocons, estan carregats d'història i reflecteixen la relació de la comunitat amb l'entorn natural. Les tradicions orals i les històries associades a aquests llocs formen part del patrimoni cultural de la zona.
6. La conservació d'aquests valors culturals és essencial per a mantindre la identitat i la memòria històrica de Mutxamel, integrant la protecció del patrimoni natural amb el reconeixement i la valorització de la seua herència

cultural.

3.3.5 Infraestructures i serveis

El Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila compta amb diversos elements destinats a l'ús públic, la qual cosa, juntament amb els seus valors naturals i culturals, converteix a aquest espai en un entorn de gran rellevància des del punt de vista esportiu, cultural, recreatiu, científicotècnic i educatiu. Aquests recursos permeten als qui ho visiten gaudir del paratge en diferents modalitats, afavorint el contacte amb la naturalesa i l'aprenentatge ambiental.

La Sendera Local SL-CV 155 “Barranc dels Cocons – Mines d’Ocre”, és un recorregut homologat a l'entorn de Mutxamel que permet als qui ho visiten explorar el Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila i els seus voltants. Aquesta sendera està dissenyada per a recorreguts de baixa a mitja dificultat, la qual cosa ho fa accessible per a un ampli espectre de persones usuàries, des d'excursionistes fins a persones interessades en activitats recreatives i educatives en la naturalesa.

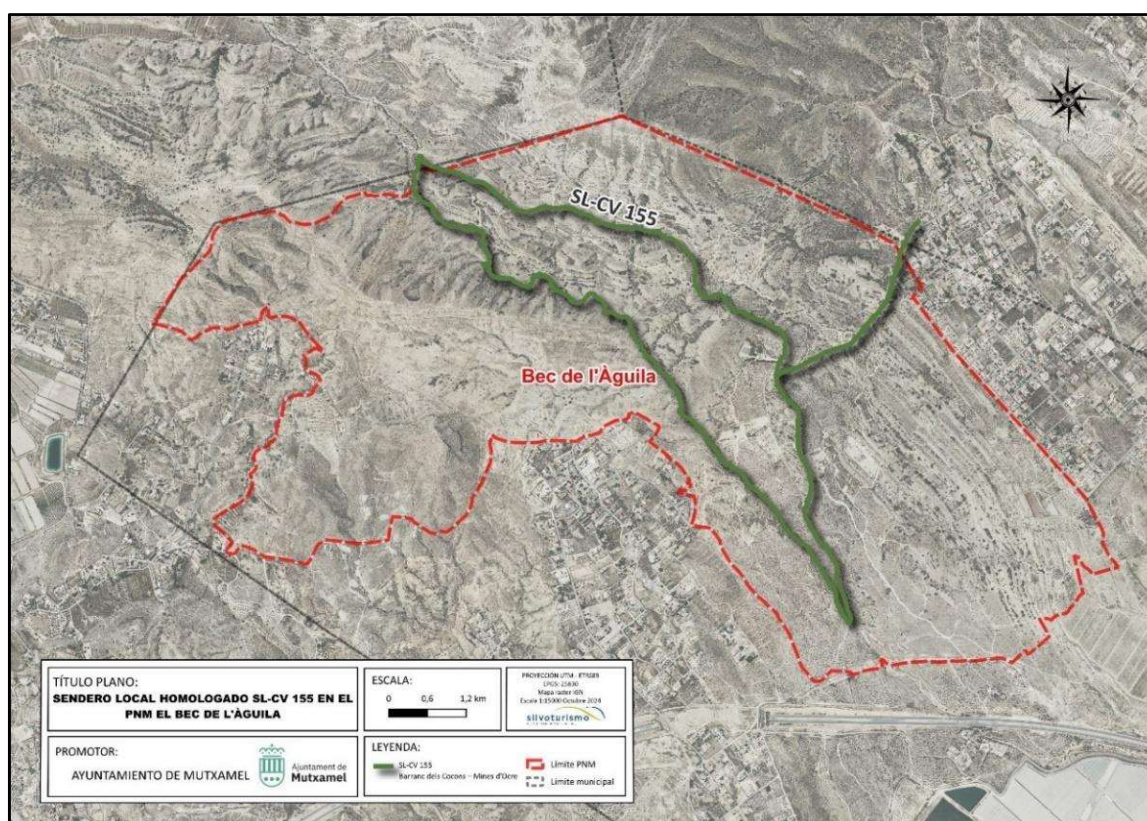
Descripció tècnica del SL-CV 155:

- **Tipus de sendera:** Sendera Local (SL)
- **Codi:** 155
- **Denominació:** Barranc dels Cococns – Mines d’Ocre
- **Longitud total:** 7.400 metres.
- **Dificultat:** Baixa a mitjana, adequada per a la majoria de les persones usuàries, inclosos principiants i famílies.
- **Duració estimada:** aproximadament 2 hores 50 minuts.
- **Desnivell:** Suau a moderat, amb algunes costeres en certs trams.
- **Punts d’interès:** La sendera ofereix vistes panoràmiques del paratge, permetent l'observació d'espècies de flora i fauna característiques de l'ecosistema mediterrani semiàrid. També proporciona accés a formacions geològiques i hàbitats naturals rellevants per a l'entorn del Bec de l'Àguila.

Aquesta sendera és ideal per a gaudir de l'entorn natural, combinar l'activitat física amb l'educació ambiental i promoure el respecte pel patrimoni natural i cultural de Mutxamel.

Il·lustració 4. Senyalització SL-CV 155

Mapa 7. Sendera Local homologada en l'entorn del PNM

El paratge compta amb panells informatius i senyalització que milloren l'experiència d'aquelles persones que ho visiten i promouen la conservació de l'entorn. Els panells informatius, situats en punts estratègics, ofereixen detalls sobre la flora, fauna i aspectes culturals de l'àrea, fomentant un comportament respectuós. La senyalització facilita l'orientació en les rutes i

senderes, i s'inclouen indicacions sobre les zones sensibles i normes d'ús, la qual cosa ajuda a protegir l'espai natural i educa als qui ho visiten sobre pràctiques sostenibles.

Les infraestructures del PNM Bec de l'Àguila estan dissenyades per a promoure un ús públic responsable i sostenible, facilitant la interacció amb l'entorn de manera que es respecten i protegeixen els valors naturals i culturals del paratge, assegurant la seua conservació per a futures generacions.

4. CARACTERIZACIÓ DE VISITANTS

4.1 METODOLOGIA SEGUIDA PER A CARACTERITZAR L'ÚS PÚBLIC DE L'ESPACI

Els mètodes tradicionals d'avaluació de l'ús públic solen estar basats en les percepcions de les persones usuàries, generalment a través d'enquestes i entrevistes als principals col·lectius implicats (L'ús públic en la xarxa de parcs nacionals d'Espanya. Benayas et al., 2012). El desenvolupament d'entrevistes exigeix la identificació de col·lectius o persones que tinguen un coneixement profund de l'espai natural protegit, o que representen a un sector de la població que utilitzen aquest entorn amb una determinada finalitat. Amb això, en aquest cas, s'ha optat per tres mètodes complementaris:

Estima de persones usuàries del PNM mitjançant comptatge aleatori en determinades dates (dies laborals, festius i caps de setmana), per a obtindre valors que és quan es produeix una major afluència de persones usuàries:

Divendres, 18 d'octubre de 2024.

Dissabte, 19 d'octubre de 2024.

Dimecres, 30 d'octubre de 24.

La informació a recaptar en cadascuna de les sessions per a caracteritzar les activitats d'ús públic en el Paratge Natural Municipal contempla tipus d'usuari o visita, estimació del nombre de visites, enclavaments més visitats, principals atractius, preferència d'activitats a desenvolupar, expectatives, grau de conservació de l'espai natural protegit, facilitats i formes d'accés, qualitat de les infraestructures, etc.

4.2. AFLUÈNCIA DE VISITANTS

L'estima de persones usuàries mitjançant comptatge aleatori en determinades dates (dies laborals, festius i caps de setmana), s'ha realitzat mitjançant aforaments, en horari de 10 a 12 hores, en el punt identificat com a accés del Paratge Natural Municipal (inici de la sendera homologada Barranc dels Cocons - Mines de l'Ocre).

TIPUS	18/10/2024	18/10/2024	30/10/2024
Temps	ASSOLELLAT	ASSOLELLAT	ENNUVOLAT
Senderistes	0	3	1
Ciclistes	3	16	5
Caçadors	0	0	0
Motos	0	0	0
Persones moto	0	0	0
Cotxes	3	1	2
Persones coche	3	1	4
Caravanes	0	0	0
Persones caravana	0	0	0
Gossos	0	3	1
Cavalls	0	4	0
Persones en cavall	0	4	0
Tractors	1	0	0
TOTAL	10	32	13
Visitant/ha	0,021	0,068	0,028
Grup màxim	2	6	4

Taula 2. Resum recompte aforament en punt identificat com a accés del PNM

Els aforaments de persones usuàries realitzats permeten afirmar que les persones usuàries de l'espai natural protegit utilitzen el paratge, generalment, per a practicar algun esport (senderisme, ciclisme, hípica, etc.) o com a lloc d'esplai recreatiu. Aquestes activitats es concentren en caps de setmana i festius, preferentment en les estacions de tardor i primavera. Les observacions efectuades en el treball de camp i el mostreig realitzat indica que la pressió de persones usuàries sobre el Paratge Natural Municipal, en general, és reduïda.

El Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila ofereix diverses oportunitats per a l'ús públic, sempre sota criteris de sostenibilitat i conservació. Les activitats permeses inclouen:

- Senderisme: Existeixen rutes senyalitzades que permeten als qui les visiten recórrer el paratge i gaudir de la seua biodiversitat i paisatges.
- Ciclisme de muntanya: Es permet el ciclisme en camins i senderes autoritzades, respectant les normes establides per a minimitzar l'impacte ambiental.

- Observació de flora i fauna: El paratge és ideal per a activitats d'educació ambiental i observació d'espècies, especialment aus, a causa de la seua inclusió en la Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) del Riu Monnegre.

És important destacar que unes certes activitats estan restringides o prohibides per a protegir l'entorn natural. Per exemple, l'acampada i l'ús de vehicles motoritzats fora de les vies autoritzades no estan permesos. Es recomana als qui les visiten informar-se sobre les normes específiques abans de planificar la seua visita.

4.3 CARACTERIZACIÓ I ANNÀLISI DE LES PERSONES USUÀRIES I COL·LECTIUS IMPLICATS: INTERACCIONS AMB L'ÚS PÚBLIC

Aquest epígraf del Pla d'Ús de Público inclou característiques (actuals i potencials) i recursos existents en el Paratge Natural Municipal, contemplant la interacció amb l'ús públic. Així, s'ha optat per classificar a les persones usuàries, associacions i col·lectius implicats de la manera següent:

USUARIS I USUÀRIES AMB FINALITATS D'ÚS PÚBLIC

Aquells que visiten i fan ús en accedir als espais naturals protegits als espais naturals protegits es poden classificar atenent diversos criteris (Benayas et al., 2012):

- Aventurer-Muntanyer: realitza activitats dinàmiques i la seua relació amb l'espai natural es basa en el seu interès prioritari per realitzar activitats físiques o pràctiques esportives. Els senderistes i cicloturistes són les principals persones usuàries de l'espai protegit, utilitzant principalment les senderes de xicotet recorregut que travessen el Paratge Natural Municipal.
- Campista: desenvolupa activitats de esplai generalistes mostrant escàs interès per el espai y, per això, requereix una major intervenció educativa per a modificar els seus hàbits de conducta. Este tipus d'usuari no se sol acostar a l'espai natural protegit por no disposar de les infraestructures mínimes para l'acompliment d'aquesta activitat.
- Conservacionista: experimenta en la seua visita un contacte directe amb els principals valors naturals del Paratge Natural Municipal i el seu viatge recreatiu té en aquest aspecte el seu principal atractiu. Són receptius i tenen molt bona predisposició a

participar en activitats i recorreguts organitzats, sempre que se'ls proporcione una informació més profunda i detallada que als visitants habituals.

- Cultural i informat: acudeix a l'espai amb un cert bagatge d'informació i amb un clar interès per conèixer amb més detall els elements i recursos naturals, etnològics i culturals del lloc. Serà, sens dubte, qui mantinga una major predisposició a participar en les activitats.
- De pas: visita l'espai com una activitat més de les seues vacances o ruta turística, dedicant molt poc temps a conèixer l'espai protegit, sent el seu principal interès el contemplar el paisatge o el visitar determinats llocs molt emblemàtics, sense arribar a percebre els valors naturals o la singularitat del lloc que visita. Són les persones usuàries de centres d'interpretació i els agrada rebre fullets i documentació escrita.
- Escolars: desenvolupen activitats pràctiques per a la comprensió i el coneixement dels valors que van motivar la declaració del Paratge Natural Municipal, sempre adaptades a cadascun dels nivells educatius pel que fa a continguts tractats i a la dificultat de les activitats. Amb la realització visites dirigides de grups d'escolars a l'espai, preparades prèviament per l'equip docent, s'aconseguirà transmetre als escolars la riquesa existent i les possibilitats de gaudi que ofereix, sempre amb una actitud respectuosa cap al mitjà, sent per tant una inversió de futur en la conservació de l'espai. A Mutxamel, seguint les dades de centres docents de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, es disposa dels següents centres escolars:
 - CEIP ARBRE BLANC
 - CEIP EL SALVADOR
 - CEIP MANUEL ANTÓN
 - CENTRE ESTRANGER ENGLISH SCHOOL
 - CENTRE ESTRANGER MAR DE ESTRELLAS
 - CENTRE FPA MUNICIPAL DE MUTXAMEL
 - CENTRE PRIV. ED. INF. 1er CICLE ELS XIQUETS
 - CENTRE PRIV. ED. INF. 1er CICLE LES ESTRELETES
 - CENTRE PRIVAT C.E.B.A.T. CENTRO ESTUDIOS BÁSICOS ATLAS
 - EI 1er CICLE MUNICIPAL EL RAVEL
 - IES L'ALLUSSER
 - IES MUTXAMEL
- Col·lectius especials: es fa fonamental identificar les característiques d'aquestes persones visitants i les seues necessitats, a fi d'adaptar la informació i dotar a l'espai

d'activitats i recursos especialment dissenyats per a satisfer la demanda d'aquests grups.

USUARIS AMB ACTIVITATS PRODUCTIVES

- Caçadors: seguint la informació facilitada pel visor de cartografia de l'Institut Cartogràfic Valencià de la Generalitat Valenciana, l'àrea de l'espai natural protegit està inclosa dins del vedat de caça amb matrícula A-10074 amb denominació "La Cinegètica". Un dels impactes negatius sobre el mitjà és el generat per l'abandó de les baines de la munició emprada, malgrat que es troba prohibit per la legislació de caça.
- Agricultors: l'agricultura de la zona està determinada pel semiàrid, predominant l'agricultura de secà en les seues zones limítrofes. Destaquen els cultius tradicionals com a ametlers i oliveres, altament resistents a la sequera i ben adaptats a sòls pobres. També es troben figueres, garroferes i figueres de moro en algunes àrees, contribuint a la diversitat agrícola de secà. L'agricultura en aquest entorn segueix pràctiques sostenibles per a protegir el sòl i els recursos naturals, en harmonia amb els objectius de conservació del paratge.

GESTORS I CÀRRECS ELECTES

D'acord amb l'article 3 del Decret 101/2022, del Consell, l'administració i gestió del Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila correspon a l'Ajuntament de Mutxamel. No obstant això, aquest precepte preveu que la Direcció General competent en espais naturals protegits designe a personal tècnic de la Conselleria amb competències en matèria mediambiental, qui brindarà assistència tècnica i assessorament en la gestió del paratge.

D'aquesta manera, encara que existeixen altres Administracions públiques amb competències en la gestió d'aquest espai natural protegit, el fet que el Paratge Natural Municipal estiga íntegrament situat dins del terme municipal de Mutxamel facilita la seua administració, especialment en el relacionat amb l'ús públic. L'Ajuntament es compromet a establir procediments adequats per a evitar conflictes de competències entre les diferents Administracions implicades, assegurant que els organismes pertinents reben informació actualitzada sobre les actuacions que es realitzen en el paratge.

ASSOCIACIONS I COL·LECTIUS CIUTADANS

El dret a participar en els procediments per a la presa de decisions sobre assumptes que incidisquen directament o indirectament en el medi ambient, l'elaboració o l'aprovació del qual correspon a les Administracions públiques, està regulat en la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la

qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient.

Actualment, Mutxamel compta amb associacions locals. No totes elles desenvolupen activitats en l'àmbit del Pla d'Ús Públic, però complint amb els objectius d'aquest, s'hauran d'implementar accions amb la població local que persegueixen augmentar el seu grau de coneixement i sensibilització sobre els valors existents en el Paratge Natural Municipal i les possibilitats d'ús ordenat d'aquest.

5. ESTUDI DE LA INCIDÈNCIA DE L'ÚS PÚBLIC SOBRE ELS VALORS QUE MOTIVAREN LA DECLARACIÓ DEL PARATGE NATURAL MUNICIPAL

En l'apartat anterior s'ha realitzat una caracterització de les activitats i ús públic en el Paratge Natural Municipal que, com a norma general, se centra en els camins, sendes i instal·lacions destinades a tal fi. Com a norma general, la pressió antròpica és reduïda, concentrada en caps de setmana i dies festius.

En general, es tracta de persones respectuoses amb els valors ambientals i culturals de l'espai natural protegit. A continuació, es relacionen les activitats i usos, amb els requeriments ambientals, els impactes que potencialment produeixen i les mesures preventives que s'han d'adoptar per a previndre i reduir la deterioració dels valors que van motivar la declaració del Paratge Natural Municipal.

INCIDÈNCIA DE L'ÚS PÚBLIC			
ACTIVITAT	REQUERIMENT AMBIENTAL	IMPACTE AMBIENTAL	MESURA PREVENTIVA
Passeig i esplai	Qualsevol ecosistema	Erosió Compactació del sòl Molèsties a la fauna	Control de practicants Campanyes de sensibilització i difusió de la normativa
Senderisme	Camins senyalitzats	Molèsties per a la fauna Recol·lecció d'espècies d'interès botànic	Disseny de recorreguts Campanyes de sensibilització i difusió de la normativa
Rutes a cavall	Camins de terra	Erosión Compactación del suelo Molestias a la fauna Pérdida de vegetación en paradas	Selecció de rutes i punts de parada Campanyes de sensibilització i difusió de la normativa

Caza	Cualquier ecosistema	Erosió Compactació del sòl Molèsties a la fauna Pèrdua de vegetació en parades	Zonificació del PNM Campanyes de sensibilització i difusió de la normativa
Ciclisme de muntanya	Camins de terra	Erosió Compactació del sòl Molèsties a la fauna Trepitjar la vegetació	Selecció d'itineraris en zones de baix impacte Control de rutes fora de caminos Control de practicants a partir de 60 bicicletes per camí i dia Campanyes de sensibilització y difusión de la normativa
Motociclisme	Camins de terra	Erosió Compactació Molèsties a la fauna Trepitjar la vegetació	Prohibició de circulació fora de camins Tancar pasos de camins no asfaltats quan el sòl estiga humit Campanyes de sensibilització i difusió de la normativa
Vehicles 4x4	Camins de terra	Erosió Compactació Molèsties a la fauna Trepitjar la vegetació	Prohibició de circulació fora de camins municipals Tancar pasos de camins no asfaltats quan el sòl està humit Campanyes de sensibilització i difusió de la normativa

Taula 3. Taula resum d'incidències de l'ús públic al PNM

6. PLANIFICACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC: PROGRAMES I ACCIONS

6.1 INTRODUCCIÓ: ESTRUCTURA DE LA PLANIFICACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC

Una vegada establerts els objectius generals d'ús públic per al Paratge Natural Municipal, realitzat l'inventari dels recursos disponibles i el seu diagnòstic, concretant-los en elements naturals i culturals a posar en valor, i determinats els criteris bàsics d'actuació, es disposa de tots els factors necessaris per a elaborar una adequada planificació de l'ús públic de l'espai natural protegit.

Aquesta planificació es desglossa en una sèrie de programes (instrumentes de planificació) que particularitzen els objectius generals definits, al seu torn els programes es precisen en accions concretes en forma unitats d'actuació executables.

D'aquesta manera i segons la definició extreta de la publicació de EUROPARC-Espanya sobre Conceptes d'Ús Públic en els Espais Naturals Protegits, el Programa del Pla d'Ús Públic es defineix com:

“Conjunt ordenat d'actuacions en el qual, dins d'una temàtica determinada de la gestió de l'ús públic, és desenvolupa el model d'ús públic que ha quedat explicitat en el pla i se'n proposen les condicions concretes per a l'execució i funcionament.

Així, els programes que s'estableixen són independents un de l'altre, cadascun presenta un calendari d'actuacions i pressupost propi, però el fet de partir d'uns objectius generals comuns i desenvolupar-se en un mateix territori suposa una interdependència entre ells, afectant el bon funcionament d'un en la resta. Aquesta relació afavoreix l'estalvi de recursos tant humans com econòmics, alhora que dota d'una imatge de coherència en la planificació davant els agents socials i la població en general.

D'altra banda, aquests programes són susceptibles d'actualització sense afectar l'estructura del Pla d'Ús Públic, ja que el caràcter genèric i de llarg termini del pla atorga una vigència temporal major que als programes, els quals tindran uns terminis d'execució molt menors.

Finalment, les accions enteses com les unitats executables emanades dels programes asseguren la concreció necessària per a aconseguir efectes avaluable i mesurable, existint interaccions i relacions entre les accions que poden potenciar els efectes de cadascuna. Aquestes accions són de diversa naturalesa, viables, executables i d'aplicació pràctica, permetent una valoració econòmica prèvia i una avaluació posterior.

6.2 PROGRAMAS D'ÚS PÚBLIC

Els Programes d'Ús Públic establerts per a acomplir el present Pla d'Ús Públic han sigut:

1. Programa d'acollida.
2. Programa d'educació, interpretació i voluntariat ambiental.
3. Programa científic-tècnic, comunicació i divulgació.
4. Programa esportiu, recreatiu i d'esplai.

1. PROGRAMA D'ACOLLIDA

Definició

Conjunt d'accions i activitats relatives a la infraestructura, equipaments i serveis destinats a conscienciar, educar, informar i satisfer els interessos recreatius, ambientals, culturals i turístics del públic que visitarà l'espai natural protegit.

Objectius

- Habilitar les infraestructures, equipaments i serveis necessaris per a satisfer i orientar de forma ordenada i compatible amb la conservació de l'espai protegit. Manteniment i conservació d'aquests equipaments i infraestructures per a permetre que puguin continuar desenvolupant la seua funció adequadament.
- Informar a els/les visitants de la localització d'equipaments, serveis, activitats (permeses i prohibides) i recursos dins de l'àmbit territorial del Pla d'Ús Públic. Senyalització d'accessos i equipaments.
- Afavorir que el públic desenvolupe una major apreciació i comprensió dels valors i necessitats de conservació del Paratge Natural Municipal. Generar i consolidar recursos per a experiències interpretatives enriquidores i atractives per al públic.

Directrius

- Aprofitar instal·lacions i edificacions ja existents per a la creació d'equipaments d'ús públic, evitant-se la construcció d'edificis de nova planta. La restauració i rehabilitació d'edificis antics es farà respectant arquitectura tradicional del lloc.
- Es tractarà d'utilitzar els principals accessos existents actualment, millorant la senyalització i l'adequació d'aquests al trànsit de vehicles. L'estacionament de vehicles haurà de fer-se sempre en zones que estiguen habilitades per a ells.
- Oferir un servei de qualitat al visitant per part de personal encarregat de la gestió i els equipaments, recordant simultàniament al visitant les normes de comportaments dins de l'espai natural protegit.
- La informació oferida a les persones visitants, tant en senyalització i cartelleria, haurà de complir amb els següents criteris de qualitat: prioritat de la qualitat de la informació oferida, abans que quantitat i fins i tot, sobre la presentació, tenint especial cura en la legibilitat; la informació haurà de presentar-se de forma clara i amb precisió, rigor i síntesi
- Pla de recollida i neteja de les zones d'esplai: neteja periòdica de les zones d'esplai.

Accions

- Senyalització de tots els accessos al Paratge Natural Municipal per mitjà de retolació adaptada a la Red PANAMU de la Generalitat Valenciana, incloent normativa bàsica del espai natural protegit (veure ubicació annex cartogràfic).
- Elaboració de senderes interpretatius dels valors de l'espai, amb el doble objectiu de divulgar la riquesa ecològica de l'entorn i de reduir el nombre excessiu de sendes que apareixen per tot el paratge.
- Condicionament de l'edificació situada en el cor el Paratge Natural Municipal com a centre interpretatiu, de recepció de participants i aula per a formació i divulgació (veure ubicació annex cartogràfic).
- Revisió i adequació de la xarxa de senderes homologades per a dotar-los de les millors condicions possibles per a l'ús públic de las personas visitantes.
- Retirada de residuos en entornos del área de uso público y cultural que presenta elevada carga de residuos, así como determinar un cronograma de limpieza de residuos en las zonas de esparcimiento y áreas adyacentes (ver ubicación anexo cartográfico).
- Retirada de residus en entorns de l'àrea d'ús públic i cultural que presenta elevada càrrega de residus, així com determinar un cronograma de neteja de residus en les zones d'esplai i àrees adjacents (veure ubicació annex cartogràfic).

2. 2. PROGRAMA D'EDUCACIÓ, INTERPRETACIÓ I VOLUNTARIAT AMBIENTAL

Definició

Actuacions encaminades a informar i educar ambientalment al públic que visita el Paratge Natural Municipal, amb el suport de les infraestructures i serveis contemplats en el Programa d'Acolliment. En la categoria de públic visitant també s'inclou població local.

Actuaciones encaminadas a informar y educar ambientalmente al público que visita el Paraje Natural Municipal, con el apoyo de las infraestructuras y servicios contemplados en el Programa de Acogida. En la categoría de público visitante también se incluye población local.

Objectius

- Elaborar estratègies de coordinació i col·laboració ens la gestió del Paratge Natural Municipal i de les diferents administracions implicades en l'educació ambiental, amb especial èmfasi en l'educació en la localitat de Mutxamel.

- Fomentar els comportaments respectuosos i compromesos amb la conservació del patrimoni natural, cultural i etnogràfic, a través d'accions educatives i de bones pràctiques ambientals.
- Fomentar actituds i comportaments que contribuïsquen a minimitzar les incidències negatives derivades del desenvolupament de les activitats humanes en el medi natural.
- Facilitar el aprendizaje que sea necesario para el desarrollo de una mayor conciencia, apreciación y comprensión de los valores y necesidades de conservación del espacio natural protegido.
- Facilitar l'aprenentatge que siga necessari per al desenvolupament d'una major consciència, apreciació i comprensió dels valors i necessitats de conservació de l'espai natural protegit.
- Proporcionar les eines pedagògiques i despertar el interés de la persona visitante per a comprendre l'entorn no només d'aquest espai, sinó de la natura i el medi en general.
- Impulsar valors i actituds favorables a la conservació del Paratge Natural Municipal en la població destinatària, a través d'experiències educatives in situ.
- Fomentar l'interés, la comprensió i el respecte per l'entorn en la població local.
- Contribuir amb la interpretació del patrimoni natural, paisatgístic i cultural a una major conscienciació i sensibilització de la població.

Directrius

- El programa d'educació ambiental se centrarà en temes de conservació, no només del Paratge Natural Municipal, sinó de la naturalesa i el medi ambient en general.
- El programa d'educació ambiental es farà tenint en compte el criteri pedagògic i curricular corresponent a cada nivell del sistema educatiu formal.
- S'establiran marcs de cooperació amb els centres educatius del municipi i comarca, de manera que els principis d'educació ambiental es convertisquen en objectius transversals, constituint-se el Paratge Natural Municipal com a referent continu per a poder dur-lo a terme.
- Es buscarà la implicació i interacció de tota la comunitat educativa a partir de la formació, sensibilització i implicació del professorat.
- El programa es basarà en gran part de la seua força en la promoció de l'educació ambiental en la població local.

- Les activitats d'interpretació ambiental s'intentaran concretar en els escenaris d'ús públic establits per a ells, és a dir, en les zones d'ús públic, per presentar major capacitat d'absorció d'impactes i estar millor condicionades.

Accions

- Accions informatives sobre el concepte d'espècie exòtica invasora, les seues característiques i com a amenaça a la vegetació autòctona en espais de clima extrem com el del Paratge Natural Municipal.
- Actuacions de foment de biodiversitat amb participació pública (elaboració i instal·lació de caixes niu d'aus, ratpenats o hotels d'insectes, entre altres).
- Jornades de recerca de fauna, amb suport de monitors especialitzats en fauna, càmeres amagades, etc.
- Visites amb la comunitat educativa a l'àrea de restauració adjacent a l'espai natural protegit com a mostra de la importància de la iniciativa privada particular en la restauració ecològica i millora ambiental de l'entorn.
- Jornades d'educació ambiental per als centres educatius, col·lectius i teixit associatiu local i limítrof per a posar en valor els valors naturals de l'espai.

3. PROGRAMA CIENTÍFICO-TÈCNIC, COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

Definició

Mesures i actuacions destinades a fomentar la investigació científicotècnica i la divulgació sobre els valors naturals, culturals i paisatgístics del Paratge Natural Municipal, per a contribuir al seu coneixement i ajudar en la presa de decisions per a la seua planificació i gestió.

Objectius

- Potenciar l'establiment de convenis de col·laboració amb organitzacions, institucions científiques i ONGs o col·lectius els objectius dels quals siguen compatibles amb els objectius del Paratge Natural Municipal.

Directrius

- El programa se centrarà en activitats d'investigació i divulgació sobre els valors ambientals, culturals i paisatgístics de l'espai natural protegit, així com la seua adaptació als futurs escenaris de canvi climàtic, potenciant el valor educatiu i divulgatiu de les activitats d'investigació.

Accions

- Control i erradicació de la vegetació existent en el Paratge Natural Municipal catalogada com a espècie exòtica invasora, substitució d'aquesta per vegetació autòctona.
- Elaboració i publicació d'una guia sobre flora i fauna del Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila com a eina de divulgació.
- Actuacions de silvicultura per a adaptar les masses forestals de la zona sud del Paratge Natural Municipal a les condicions actuals hídriques degudes al canvi climàtic i millorar el seu estat fitosanitari.
- Signatura de convenis de col·laboració amb altres Administracions públiques, institucions o associacions conservacionistes o científiques (ANSE, SEO Bird-Life, WWF-ADENA, etc.).
- Signatura o adhesió a convenis de col·laboració amb universitats públiques o els seus departaments interessats (Universitat d'Alacant, Universitat Miguel Hernández d'Elx) i publicació de línies de treball marc per a desenvolupar pràctiques externes, Treballs Finals de Grau, etc.

4. PROGRAMA ESPORTIU, RECREATIU I D'ESPLAI

Definició

Foment i impuls d'esdeveniments esportius, recreatius i d'oci compatibles amb la conservació i divulgació dels valors naturals i culturals de l'espai.

Objectius

- Implementar esdeveniments esportius saludables i compatibles amb la conservació ambiental.
- Posar a la disposició de les persones visitants llocs i infraestructura per a la integració d'hàbits saludables desenvolupats en l'entorn natural.
- Establir esdeveniments recurrents anualment que atraguen a públic conscienciat amb l'esport compatible amb l'entorn i sostenible.

Directrius

- Compromís a no produir abocaments incontrolats i activitats no permeses en el Paratge Natural Municipal en el si de les actuacions a desenvolupar.
- Utilitzar eines de comunicació i divulgació, especialment Internet i Apps, ja que tenen gran impacte, amb un cost baix.

Accions

- Contacte amb associacions esportives amb interès a acomplir determinats esdeveniments en el àmbit del Paratge Natural Municipal.
- Contactes amb federacions regionals o nacionals (FEME CV, FEDME) per a comunicar la disposició del Paratge Natural Municipal a albergar esdeveniments sempre que complisquen un condicionat explícit i siguin compatibles amb els objectius del present Pla d'Ús Públic.
- Organització, amb el suport de la comunitat local, d'esdeveniments recreatius, d'oci o esportius, sempre amb l'obligació de complir un condicionat ambiental previ i ser compatibles amb els valors naturals i culturals de l'espai protegit.

7. ORDENANÇA D'ÚS PÚBLIC DEL PARATGE NATURAL MUNICIPAL

Preàmbul

La Generalitat Valenciana, a iniciativa de l'Ajuntament de Mutxamel, en virtut del que s'estableix en l'article 49.1.10a de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, que estableix, entre altres matèries, la competència exclusiva de la Generalitat sobre espais naturals protegits, d'acord amb el que es disposa en l'article 149.1.23a de la Constitució Espanyola, va considerar necessària la declaració d'un règim especial de protecció dels valors naturals de l'enclavament denominat Bec de l'Àguila, en el terme municipal de Mutxamel.

La Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana, estableix, entre altres, la figura d'espai natural protegit denominada Paratge Natural Municipal, que es regula pel Decret 15/2016, de 19 de febrer, del Consell, de regulació dels paratges naturals municipals de la Comunitat Valenciana, que s'adapta a les característiques del referit enclavament i permet la via jurídica idònia per a la consecució dels objectius previstos.

Per ells, en virtut dels valors naturals i importància de l'enclavament denominat Bec de l'Àguila de l'interés de l'Ajuntament de Mutxamel, a proposta de la consellera d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana i prèvia deliberació del Consell, en la reunió del dia 29 de juliol de l'any 2022, es declarà el Paratge Natural Municipal l'espai denominat Bec de l'Àguila, mitjançant el Decret 101/2022, del 29 de juliol, del Consell.

El Decret 101/2022, de 29 de juliol, del Consell, en l'annex III el títol del qual II de l'article 6, està rubricat com a normes generals de regulació d'usos i activitats, referent a normes sobre regulació d'activitats i infraestructures, on la secció huitena articula l'ús públic del Paratge Natural Municipal. L'article 37 estableix que s'elaborarà un Pla d'Ús Público del paratge, que contindrà les determinacions necessàries per a l'ordenació i gestió de les activitats lligades al gaudi ordenat i a l'ensenyament dels valors ambientals i culturals del paratge, efectuades tant per iniciativa pública com privada o mixta.

Per part seua, l'article 5, règim de gestió dels paratges naturals municipals, del Decret 101/2022, de 29 de juliol, del Consell, estableix, en l'apartat 2, que l'ajuntament promotor aprovarà una

ordenança de gestió del Paratge Natural Municipal. Aquesta ordenança contindrà l'ordenació detallada de l'espai natural protegit i haurà d'ajustar-se al que es disposa en la normativa bàsica de protecció i ordenació continguda en el decret de declaració. Aquest precepte concreta, a més, els continguts mínims que ha de contindre aquesta ordenança.

Amb tot això, l'Ajuntament de Mutxamel, en virtut de la potestat reglamentària reconeguda per la legislació reguladora de les bases del règim local, promou la present ordenança municipal reguladora de l'ús públic del Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila, com a desenvolupament de la normativa continguda en el Decret 101/2022, de 29 de juliol, del Consell.

Article 1.- Disposicions generals.

1. La present ordenança municipal reguladora de l'ús públic del Paratge Natural Municipal Bec de l'Àguila, es redacta a l'empara de l'article 37 de l'annex III del Decret 101/2022, de 29 de juliol, del Consell.
2. Esta ordenança municipal constitueix el marc que regula l'uso públic del Paratge Natural Municipal contemplat en la secció huitena del capítol II, dins del títol II, de l'annex III del Decret 101/2022, de 29 de juliol, del Consell, establint l'ordenació detallada de l'espai natural protegit en funció de la naturalesa d'aquests usos i activitats. En tot cas, de conformitat amb els usos i les activitats permeses en sòl no urbanitzable protegit, atés el planejament general municipal vigent de Mutxamel i a la legislació autonòmica en matèria d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge.
3. A l'efecte d'aquesta ordenança municipal, s'entén per ús públic el conjunt de programes, serveis, activitats i equipaments que han de ser provistos per l'Ajuntament de Mutxamel, com a administrador i gestor del Paratge Natural Municipal, amb la finalitat d'acostar a les persones visitants als valors naturals i culturals d'aquest, d'una forma ordenada, segura i que garantisca la conservació, la comprensió i l'estima de tals valors a través de la informació, l'educació i la interpretació del patrimoni.
4. L'Ajuntament de Mutxamel és l'entitat competent per a administrar i gestionar les instal·lacions recreatives i serveis públics del Paratge Natural Municipal: àrees de descans, mobiliari, miradors, zona d'aparcament, senderes homologades, etc. La totalitat d'instal·lacions i serveis tindran naturalesa de serveis públics locals, que hauran de gestionar-se de la forma més sostenible i eficient, atesa la legislació reguladora de les bases del règim local.

5. La present ordenança municipal respecta, en tot cas, l'atribució competencial pròpia d'altres Administracions públiques en atenció a les matèries vinculades amb l'administració i gestió del Paratge Natural Municipal.

Article 2.- Zonificació i ordenació general d'usos i activitats.

1. A l'efecte de particularitzar les normes protectores establides mitjançant el Pla d'Ús Públic de Protecció, l'article 67 de l'annex III del Decret 29/2012, de 3 de febrer, del Consell, distingeix dues zones: l'àrea forestal, i l'àrea d'ús públic i cultural. La present ordenança municipal estableix una ordenació detallada per a aquestes zones.
2. Es permet l'ús públic extensiu de caràcter naturalístic i religiós-cultural que no supose eventuals riscos de degradació ambiental i afecció negativa sobre els recursos culturals, i que implique una utilització passiva de l'espai, del tipus senderisme controlat. En tot cas, el senderisme i excursionisme hauran de realitzar-se exclusivament pels itineraris senyalitzats amb aquest motiu, així com la romeria i concentracions culturals en les zones habilitades per a aquest ús.
3. No obstant l'anterior, per motius relacionats amb la protecció, administració i gestió dels valors que van motivar la declaració de l'espai natural protegit, es podrà impedir permanentment, o restringir temporalment, el acceso de persones usuàries del Paratge Natural Municipal a determinades zones. Aquestes zones hauran de disposar de senyalització idònia que permeti conèixer a l'usuari l'abast de la restricció.
4. Llevat de en situacions d'emergència, es prohibeix la producció de sons innecessaris que alteren, en general, la quietud de l'espai natural protegit i, en concret, la tranquil·litat habitual de la fauna. S'ha de mantindre un volum de veu discret en la visita a l'espai natural protegit. No es permet l'ús de reproductors o amplificadors de so llevat que, per raons excepcionals de seguretat i vigilància, fora necessària la seua utilització per personal autoritzat.
5. La zonificació per a definir tractaments específics ajustats a les necessitats de protecció, conservació i millora de cada àrea, establida en l'article 67 de l'annex III del Decret 29/2012, de 3 de febrer, del Consell, es detalla detalladament en els plans de la cartografia annexa. Sent les activitats d'ús públic permeses en cada zona les següents:

ZONIFICACIÓ DE'ACTIVITATS D'ÚS PÚBLIC					
ZONIFICACIÓ	TIPUS D'ACTIVITAT				
	Senderisme	Ciclisme	Eqüestre	Caça	Investigació

General	X	X	X	X	X
Ús públic	X	X			X
Forestal	X	X	X	X	X

Article 3.- Activitats recreatives i d'esplai vinculades a construccions.

1. Es prohibeix la construcció d'edificacions turístiques i recreatives, així com d'instal·lacions esportives en l'àmbit del Paratge Natural Municipal.
2. Les activitats recreatives i d'esbarjo es produïran exclusivament a les zones habilitades a aquest efecte, que tindran la consideració d'equipaments públics i s'explotaran directament o indirectament per l'Ajuntament de Mutxamel, sempre que no es produísca minvament dels valors naturals i paisatgístics existents en la zona.
3. Únicament podran ser autoritzades aquelles activitats no vulnerables enfront de les avingudes i que no suposen una reducció significativa de la capacitat de desguàs d'aquestes zones, en atenció al Reglament de Domini Públic Hidràulic. En qualsevol cas, les activitats a realitzar hauran d'atendre la legislació vigent en matèria d'aigües i obtindre autorització administrativa prèvia de l'organisme de conca en cas d'afecció sobre llits, riberes o marges.

Article 4.- Classificació i ordenació del viari interior del PNM.

1. Les infraestructures viàries del Paratge Natural Municipal es classifiquen en quatre categories:
 - a. Xarxa municipal de camins, formada per aquells integrats en l'inventari municipal.
 - b. Camins o sendes d'ús públic, de titularitat pública o privada, amb dret consuetudinari de pas.
 - c. Vies de servei.
 - d. Camins de titularitat privada a l'interior de parcel·les sense dret consuetudinari de pas.
- a. Red municipal de caminos, formada por aquellos integrados en el inventario municipal.
- b. Caminos o sendas de uso público, de titularidad pública o privada, con derecho consuetudinario de paso.
- c. Vías de servicio.
- d. Caminos de titularidad privada en el interior de parcelas sin derecho consuetudinario de paso.

2. En qualsevol cas, considerant les restriccions establides en el reglament autonòmic vigent pel qual es regula la circulació de vehicles pels terrenys forestals de la Comunitat Valenciana, la circulació que es permet en cada via és la que segueix:
 - a. Xarxa municipal de camins: circulació motoritzada i no motoritzada (senderisme, ciclisme, activitat eqüestre), incloent-hi proves esportives en aquesta última.
 - b. Camins o sendes d'ús públic: circulació no motoritzada (senderisme, ciclisme, activitat eqüestre), incloent-hi proves esportives.
 - c. Vies de servei: circulació motoritzada per al manteniment específic d'infraestructures i/o serveis.
 - d. Camins privats: ús privat.

Article 5.- Normes generals de circulació motoritzada por vials.

1. Amb caràcter general, es compliran les normes contingudes al reglament autonòmic vigent per la qual cosa es regula la circulació de vehicles pels terrenys forestals de la Comunitat Valenciana.
2. La circulació motoritzada d'automòbils, motocicletes i vehicles assimilats només està permesa en els camins de la xàrcia municipal especificats en l'article 4.
3. L'Ajuntament de Mutxamel podrà prohibir la circulació motoritzada per a determinada àrees de l'espai natural protegit en els següents casos:
 - a. Per camins de la xarxa municipal en els supòsits previstos en la legislació vigent.
 - b. Per a afavorir la preservació dels valors naturals.
 - c. En cas de risc elevat d'incendis, inundacions o desbordaments de rambles i barrancs, o per a efectuar tasques d'extinció d'incendis, de rescats i salvaments o de protecció de persones i béns davant els citats riscos.
4. Les limitacions i prohibicions a què es refereixen els epígrafs anteriors podran no ser aplicable a l'accés dels titulars o de persones autoritzades per ells a les seues finques, ni a la circulació motoritzada en els següents suposats:
 - a. L'acompliment de les activitats i usos de caràcter agropecuari o forestal.
 - b. El manteniment dels equips i dels avituallaments de refugis.
 - c. La prestació de serveis de rescat, d'emergència o qualsevol altre de naturalesa pública.

Amb tal fi, aquests vehicles hauran d'anar degudament identificats o, si escau, disposar de les habilitacions o autoritzacions pertinents.

5. La velocitat màxima de circulació per camins i pistes no pavimentades, aptes per a la circulació motoritzada, es limita a 30 quilòmetres per hora. Queden exceptuats de tal limitació els vehicles de serveis d'urgència públics o privats, quan es troben en un servei de tal caràcter, així com les activitats esportives degudament autoritzades. No obstant l'anterior, la velocitat haurà de ser adequada a les característiques de cada pista, sense que en cap cas se supere el límit establert.

Article 6.- Normes generals de circulació no motoritzada per vials.

1. Amb caràcter general, es compliran les normes contingudes en el reglament autonòmic vigent de regulació del senderisme i esports de muntanya de manera compatible amb la conservació del medi natural.
2. Senderisme i carrera per muntanya.
 - a. El recorregut a peu d'itineraris que transcorren per camins i sendes, classificats en les categories a), b) i c) de l'article 4, apartat 1.
 - b. Xarxa municipal de senderes.
3. Ciclisme.
 - a. La pràctica del ciclisme es permet únicament per camins i sendes, classificats en les categories a), b) i c) de l'article 4, apartat 1.
 - b. Queda prohibida la circulació camp a través, això és, fora dels camins, sendes o altres vies existents.
4. Excursions eqüestres.
 - a. Les excursions a cavall es permeten únicament per camins classificats en les categories a) i b) de l'article 4, apartat 1, sense perjudici de l'obligació del compliment de la normativa vigent aplicable a la pràctica eqüestre. Per motius de seguretat contra incendis forestals es prohibeix fumar mentre es vaja pujat en la muntura.
 - b. Queda prohibit circular pel camp a través, això és, fora dels camins, sendes o altres vies existents.

Article 7.- Regulació de les activitats esportives.

1. Criteris generals:
 - a. Es prohibeixen les activitats esportives de circulació motoritzada.
 - b. Les activitats esportives es realitzaran fora de l'època de nidificació de les aus.
 - c. Les activitats esportives es realitzen exclusivament en horari diürn.

- d. Els punts d'eixida i arribada se situaran fora del Paratge Natural Municipal, preferentment en zones urbanes, a fi d'evitar els sorolls i les molèsties de l'aglomeració de persones.
 - e. Els punts d'avituellament, de control i d'acumulació de públic localitzats a l'interior de l'espai natural protegit, estaran situats al costat de camins de la categoria a) de la classificació de l'article 4, apartat 1.
- 2. L'organització de l'activitat esportiva haurà d'incloure un pla de prevenció i gestió de residus que contemple la revisió i neteja de tota l'àrea afectada de manera immediata en finalitzar l'activitat esportiva o, sense demora, l'endemà. Aquest pla haurà de contemplar, en qualsevol cas, la separació en origen de les diferents fraccions de residus generats. Es recomana que l'organització de l'activitat esportiva controle la retolació dels números del dorsal de les persones participants en totes les peces d'avituellament personal per a poder identificar als possibles infractors.
- 3. L'itinerari se senyalitzarà de manera que s'eviten confusions. Per això, cal complir les següents premisses:
 - a. Abalisament de manera dissuasiva en punts susceptibles de generar dreceres.
 - b. Ubicació de personal en punts conflictius (creuaments, portes, passos, dreceres, etc.).
 - c. Senyalització amb elements de fàcil retirada. En cap cas, s'empra pintura o esprai.
 - d. La senyalització es retirarà preferentment de manera immediata en finalitzar l'activitat esportiva o, excepcionalment, en un màxim de 48 hores des de la finalització d'aquesta.
 - e. La senyalització haurà d'informar de les àrees existents d'especial rellevància ambiental.
- 4. Definició del nombre màxim de participants en cada prova:
 - a. A peu: màxim de 200 participants.
 - b. En bicicleta: màxim de 100 participants.
 - c. A cavall: màxim de 50 participants.
- 5. Amb caràcter previ a l'autorització de la prova per l'Ajuntament de Mutxamel, en virtut de la competència reconeguda per la legislació autonòmica en matèria d'espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics, l'organització de la prova haurà de presentar una sol·licitud prèvia davant l'Ajuntament de Mutxamel amb una antelació mínima de dos mesos abans de la data proposada de celebració de l'activitat esportiva, amb la següent informació:

a. Memòria descriptiva:

- Entitat organitzadora: denominació, NIF, domicili social, telèfon i correu electrònic de contacte.
- Denominació de l'activitat esportiva.
- Data proposada de la celebració.
- Tipus d'activitat esportiva.
- Nombre màxim de participants (per categoria i gènere).
- Distància lineal i perfil del traçat.
- Horaris d'inici i finalització, amb intervals de temps estimats de pas pel Paratge Natural Municipal.
- Nombre de personal d'assistència i localitzacions en el Paratge Natural Municipal.
- Nombre i tipus de vehicles associats a l'esdeveniment.
- Tipus de senyalització, amb períodes d'instal·lació i retirada.
- Punts d'avituellament i control.
- Cartografia (escala 1:5.000): traçat proposat, punts d'avituellament i control.
- Persona de direcció i coordinació de la prova: nom, cognoms, DNI, telèfon i adreça de correu electrònic de contacte.
- Persona de supervisió ambiental de l'esdeveniment: nom, cognoms, DNI, telèfon i adreça de correu electrònic de contacte.
- Entidad organizadora: denominación, NIF, domicilio social, teléfono y correo electrónico de contacto.
- Denominación de la actividad deportiva.
- Fecha propuesta de celebración.
- Tipo de actividad deportiva.
- Número máximo de participantes (por categoría y género).
- Distancia lineal y perfil del trazado.
- Horarios de inicio y finalización, con tiempos estimados de paso por el Paraje Natural Municipal.
- Número de personal de apoyo y localizaciones en el Paraje Natural Municipal.
- Número y tipo de vehículos asociados al evento.
- Tipo de señalización, con períodos de instalación y retirada.
- Puntos de avituallamiento y control.
- Cartografía (escala 1:5.000): trazado propuesto, puntos de avituallamiento y control.

- Persona de direcció i coordinació de la prova: nom, apellidos, DNI, teléfon i correu electrònic de contacte.
 - Persona de supervisió ambiental del esento: nom, apellidos, DNI, teléfon i correu electrònic de contacte.
- b. Programa de seguretat i mitjans mèdics, de protecció civil i de mobilitat.
 - c. Programa de prevenció i gestió de residus.
 - d. Programa de comunicació i educació ambiental: accions dirigides a tots els actors participants de la prova (organització, voluntariat, esportistes, públic) sobre els valors naturals, culturals i paisatgístics del Paratge Natural Municipal.
 - e. Carta de compromís ambiental vinculant.
 - f. Còpia dels informes favorables emesos per les administracions afectades que, si més no, seran les següents:
 - Conselleria competent en matèria forestal.
 - Conselleria competente en matèria d'administracions públiques.
 - Confederació Hidrogràfica del Xúquer, si escau.
6. L'Ajuntament de Mutxamel ostenta la competència d'autorització per a activitats esportives que discorren dins del seu terme municipal. En aqueix cas, la condició prèvia a l'autorització serà la disposició de segur de responsabilitat civil amb cobertura suficient a les possibles contingències derivades de l'activitat esportiva.
 7. L'Ajuntament de Mutxamel podrà establir una taxa per tramitació de l'autorització municipal per a la realització de la activitat esportiva.
 8. L'Ajuntament de Mutxamel podrà exigir el depòsit de fiança prèvia a l'entitat organitzadora de l'activitat esportiva per a assegurar el compliment de les condicions establides en l'autorització municipal per a la realització de l'activitat esportiva.

Article 8.- Normes generals d'activitats aèries.

1. Vol amb o sense motor: durant el període comprés entre els dies 1 de desembre i 30 de juny, ambdós inclosos, es prohibeix sobrevolar l'àrea del Paratge Natural Municipal a altures inferiors a 1.000 metres sobre el terreny, llevat deper raons de seguretat, conservació, salvament o força major.
2. Aeromodelisme: queda prohibit sobrevolar amb els artefactes propis de la pràctica de l'aeromodelisme l'àmbit de l'espai natural protegit.

Article 9.- Normes generals per a les activitats cinegètiques.

1. L'activitat cinegètica es localitza en els vedats de caça amb matrícula A-10074 i denominació "La Cinegètica", quedant subjecta als períodes i condicions establits en la legislació sectorial específica.
2. La caça està permesa en aquells terrenys que actualment compleixen les condicions legals establides per a aquesta activitat.
3. Les zones de seguretat seran aquelles en les quals, per a evitar danys a les persones o als béns, l'exercici de la caça estarà prohibit o limitat. Amb aquesta finalitat:
 - a. Es consideren zones de seguretat, en l'àmbit del Paratge Natural Municipal, els habitatges aïllats, jardins i parcs destinats a l'ús públic, instal·lacions recreatives autoritzades, camins d'ús públic, domini públic hidràulic, així com totes aquelles que així es declaren mitjançant resolució de l'òrgan competent en matèria de caça de la Conselleria competent en la matèria.
 - b. Queda prohibit tant l'ocupació com la tinença d'armes carregades en les zones de seguretat, així com disparar cap a elles quan els projectils puguin aconseguir-les.
 - c. Els límits de les zones de seguretat s'estendran fins a una distància de:
 - 50 metres a comptar dones dels extrems d'habitatges aïllats, jardins i parcs destinats a l'ús públic, i instal·lacions recreatives autoritzades.
 - 100 metres a cada costat des de la vora de ferma, voral, cuneta o tanca de protecció de carreteres.
 - 25 metres a cada costat de la vora de camins d'ús públic no asfaltats.
 - En tota l'extensió del domini públic hidràulic i vies pecuàries quan no tinga, per una altra raó, la condició de zona de seguretat.

Article 10.- Actes públics.

Amb caràcter general, la realització de qualsevol acte públic requerirà l'informe dels serveis tècnics de l'Ajuntament de Mutxamel que podran determinar, quan siga necessari, les condicions de realització d'aquest acte. Les sol·licituds es presentaran amb una antelació mínima de dos mesos a la realització de l'activitat; excepcionalment, aquest termini podrà reduir-se a un mes si concorren circumstàncies extraordinàries que així ho justificaren.

Article 11.- Activitats d'investigació.

1. Amb independència del potencial ús públic del Paratge Natural Municipal com a recurs utilitzable en la investigació bàsica sobre el medi físic, el territori i l'ambient socioeconòmic i cultural, a disposició en forma ordenada dels investigadors i les entitats

- i organismes especialitzats, l'Ajuntament de Mutxamel, en col·laboració amb la Conselleria competent en matèria de medi ambient , per a una millor gestió i administració de l'espai protegit, promourà la realització d'activitats d'investigació aplicada en matèria de coneixement i gestió dels recursos ambientals i culturals.
2. Amb independència del potencial ús públic del Paratge Natural Municipal com a recurs utilitzable en la investigació bàsica sobre el medi físic, el territori i l'ambient socioeconòmic i cultural, a disposició en forma ordenada dels investigadors i les entitats i organismes especialitzats, l'Ajuntament de Mutxamel, en col·laboració amb la Conselleria competent en matèria de medi ambient, per a una millor gestió i administració de l'espai protegit, promourà la realització d'activitats d'investigació aplicada en matèria de coneixement i gestió dels recursos ambientals i culturals.
 3. Les matèries prioritàries d'investigació aplicada en l'àmbit del Paratge Natural Municipal són les següents, en relació oberta que podrà adaptar-se a les necessitats de la gestió de l'espai natural protegit:
 - a. Investigació bàsica sobre les espècies de flora i fauna autòctona.
 - b. Desenvolupament de programes de conservació, recuperació i gestió d'espècies de flora i fauna considerades d'interés especial pel seu caràcter endèmic, rar o amenaçat, així com sobre les condicions per a la recuperació o millora dels seus hàbitats.
 - c. Investigació etnogràfica i etnològica sobre el medi humà tradicional.
 - d. Investigació sobre mètodes d'administració i gestió dels recursos naturals des de diferents perspectives: jurídica, administrativa i econòmica.
 - e. Mètodes de gestió de l'ús públic del Paratge Natural Municipal, des dels punts de vista tècnic, sociològic, econòmic i empresarial.
 4. El desenvolupament d'estudis o activitats científiques a desenvolupar en l'espai natural protegit requerirà d'autorització prèvia de l'Ajuntament de Mutxamel, sense perjudici de quants permisos i autoritzacions addicionals siguen requerides en aplicació de la normativa en vigor.
 5. El desenvolupament d'estudis o activitats científiques a desenvolupar en l'espai natural protegit requerirà d'autorització prèvia de l'Ajuntament de Mutxamel, sense perjudici de quants permisos i autoritzacions addicionals siguen requerides en aplicació de la normativa en vigor.
 6. L'Ajuntament de Mutxamel facilitarà el coneixement i promourà la divulgació de els treballs de recerca realitzats en l'àmbit del Paratge Natural Municipal.

Article 12.- Infraccions i sancions.

1. La inobservança o infracció de la normativa aplicable al Paratge Natural Municipal serà sancionada de conformitat amb la legislació en matèria d'espais naturals protegits, sense perjudici de l'exigible en via penal, civil o de qualsevol altre ordre en què es poguera incórrer.
2. Les persones infractores estaran obligades, en tot cas, a reparar el mal causat i restituir els llocs i elements alterats a la seua situació inicial.
3. S'estarà al que es disposa en el Títol VI de l'annex III del Decret 101/2022, de 29 de juliol, del Consell, pel qual es declara Paratge Natural Municipal l'enclavament denominat Bec de l'Àguila, en el terme municipal de Mutxamel.
4. En matèria forestal, s'estarà al que es disposa en el règim de les infraccions i sancions de la normativa forestal vigent en l'àmbit autonòmic.
5. En matèria d'activitats cinegètiques, s'estarà al que es disposa al règim de les infraccions i sancions de la normativa de caça vigent en l'àmbit autonòmic.

SILVOTURISMO MEDITERRÁNEO S. L.

C/ PADRE RODES, 8, ENTLO., 03600 ELDA (ALICANTE)

C.I.F. B – 53431672 Tfno. 965 376 231

Email: correo@silvoturismo.com

Web: www.silvoturismo.com

**OBJETIVOS
DE DESARROLLO
SOSTENIBLE**